

3 Aruba

Raad van Advies keurt ontwerp-budget 2019 af

9 Wereld

Geweld tegen migranten optie voor Trump

10 Economie

Dolce & Gabbana door het stof om Chinese rel

11 Mensen

Cruiseschepen laten Amsterdam links liggen

Aruba en Nederland ondertekenen financieel protocol

ORANJESTAD/DEN HAAG — Aruba en Nederland hebben gisteravond een akkoord gesloten voor een nieuw financieel protocol. Dit maakte premier Evelyn Wever-Croes (MEP) vanochtend bekend via een livestream vanuit de ministerraadzaal.

Het protocol werd op Aruba ondertekend door premier Evelyn Wever-Croes (MEP), Financiën-minister Xiomara Ruiz-Maduro (MEP) en in Nederland door Staatssecretaris van Koninkrijksrelaties Raymond Knops en de Nederlandse minister van Financiën Wopke Hoekstra. Tijdens de livestream – er werd geen persconferentie gegeven – noemde premier Wever-Croes de onderhandelingen die grotendeels via videoconferencing plaatsvonden pittig. Zij noemt de nieuwe normen realistischer dan de normen die voorheen waren afgesproken. “Met dit akkoord breekt een nieuwe periode aan van vertrouwen in de relatie tussen Aruba en Nederland, de *rating agencies*, investeerders en rust binnen onze gemeenschap.”

Grote uitdaging

Staatssecretaris Raymond Knops van Koninkrijksrelaties gaf een toelichting op de nieuwe afspraken na afloop van de Rijksministerraad, waar het protocol officieel werd goedgekeurd. “Aruba staat voor een grote uitdaging om het begrotingstekort om te buigen naar een overschot en de nationale schuld terug te dringen. Toezicht blijft nodig. Daar hebben we afspraken over gemaakt.” Knops noemde onder meer de afspraak over een begrotingstekort van 0,5 procent in 2019, een overschot van 0,5 in 2020 en een overschot van 1 procent in 2021 en verder. Hij noemde ook nieuwe afspraken over begrotingsnormen als de kosten voor personeel, die ook nu een grote uitdaging zijn. “De grootste uitgaven zijn voor rentelasten en personeel. We

hebben afgesproken dat die de komende jaren nominaal moeten afnemen”, zei hij.

Begroting- en schuldnormen

Eerder werd al bekendgemaakt dat er afspraken waren gemaakt op het gebied van de tekortnorm. In 2019 zou dit maximaal -0,5 procent zijn en in 2020 een surplus van 0,5 procent bedragen. In 2021 moet er een overschot van 1 procent onder de streep staan. Op het gebied van personeelskosten is afgesproken dat Aruba zijn zelf opgestelde Beleidsplan Verlagering Personeelslasten (BVP) uitvoert. “Nederland geeft ons hierin veel ruimte. We hebben hard gewerkt om dat vertrouwen te scheppen. Daarmee zijn we een jaar bezig geweest en ze hebben gezien dat we wel degelijk stappen ondernemen.” Het verlagen van de personeelskosten moet er mede voor zorgen dat de staatschuld van Aruba in 2027 af zal nemen tot 70 procent en in 2035 tot 50 procent.

CAft

Het College Aruba financieel toezicht (CAft) blijft de komende drie jaar zijn taak uitoefenen. Maar de rol die het College heeft gespeeld en het toezicht in de afgelopen jaren wordt geëvalueerd, net zoals is gedaan voor de BES-eilanden. In de tussentijd maakt Aruba een begin met de voorbereidingen van een eigen Begrotingskamer. Maar wat nu op de agenda staat is de aanpassing van de Landsverordening Aruba financieel toezicht (LAft). Eerder deze week lekte uit dat het CAft vond dat Aruba zich

niet aan gemaakt afspraken hield. Zo zouden de personeelslasten in de supplettoire begroting voor 2018 juist zijn toegenomen en zouden incidentele meevallers niet worden gebruikt voor het verminderen van de staatsschuld. Tegen de Amigoe zegt premier Wever-Croes dat het CAft in zijn tijdelijk advies voor de supplettoire begroting van dit jaar verkeerde cijfers hanteerde. “Ze gebruikten de eerste versie van het plan. Zodra wij de fout in dat plan zagen hebben we het gewijzigd, maar zij wilden het niet aanpassen in hun uitgangspunt.” Aan die discussie komt nu een einde, aldus de premier, omdat in het protocol een nieuw ijkmoment voor de personeelskosten is afgesproken. Op 1 januari 2019 moeten de salariskosten 479 miljoen bedragen, zoals in de begroting staat.

Zachte lening

Aruba heeft in de onderhandelingen met Nederland aangedrongen op een zachte lening, dus dat Nederland garant staat wanneer Aruba weer gaat lenen waardoor de rente een stuk lager wordt. Curaçao en St. Maarten maken gebruik van deze regeling. Afgesproken is dat zodra Aruba aan de criteria van het nieuwe protocol voldoet, Aruba hiervoor in aanmerking kan komen. Volgens staatssecretaris Knops moet er eerst een situatie met duurzame financiën zijn. “Aruba moet eerst laten zien dat ze die kunnen bereiken. Als die situatie er is, dan kan daar over gesproken worden. In die zin hebben we het Witte Donderdag akkoord uit 2013 herbevestigd.”

Zie ook pagina 3 ‘Raad van Advies keurt ontwerp-budget 2019 af’.

18 ‘blokkeer-Friezen’ in hoger beroep

LEEWARDEN — Achtien ‘blokkeer-Friezen’ gaan in hoger beroep tegen hun vonnis, onder wie boegbeeld Jenny Douwes. Dat heeft hun advocaat Tjalling van der Goot vandaag laten weten. Hij stond 33 van de 34 verdachten bij.

Een groep Friezen blokkeerde vorig jaar de snelweg A7. Ze wilden daarmee de bus met anti-Zwarte Piet-demonstranten tegenhouden die op weg was naar de Sinterklaasintocht in Dokkum. De meesten kregen hiervoor een taakstraf van 120 uur opgelegd door de rechtbank in Leeuwarden. De mannen die een grotere, coördinerende rol hebben gespeeld, kregen 180 uur taakstraf. De hoogste straf was voor Douwes, wegens opruiing: een taakstraf van 240 uur en een maand voorwaarde-

lijke celstraf. De rechtbank verweet haar dat ze een oproep op Facebook plaatste om de anti-Zwarte Piet-demonstranten tegen te houden, waarmee ze oproep tot het plegen van een strafbaar feit. Hoewel ze na een verzoek van de politie die oproep later van Facebook verwijderde, bleef ze zich wel actief bemoeien met de actie. De achtien die in hoger beroep gaan, zetten onder meer hun vraagtekens bij het medeplegen. “Voor medeplegen is namelijk een nauwe en bewuste samenwerking tussen de verdachten nodig. De enkele aanwezigheid op de snelweg maakt hen volgens de verdediging nog niet tot medepleger”, aldus Van der Goot.

Voor Douwes geldt volgens hem dat zij van bijna alle feiten is vrijgesproken. “Zij is enkel veroordeeld wegens opruiing, maar daarbij vrij-

gesproken van opruiing tot geweld. In de kern gaat het bij Jenny Douwes dus om een veroordeling wegens een ‘uitgeklede’ opruiing. Zij was niet op de A7 aanwezig.” Dat zij desondanks de hoogste straf heeft gekregen van de rechtbank, noemt hij ‘moeilijk aan cliënte uit te leggen’. Het hoger beroep vindt waarschijnlijk in het najaar van volgend jaar plaats in het gerechtshof in Leeuwarden.

Black Friday gekte

Foto: Melissa Stumper

ORANJESTAD — In de binnenstad stonden al vroeg in de ochtend mensen in de rij bij winkels die vandaag een ‘Black Friday sale’ houden. Een geduldige shopper vertelde aan de Amigoe dat hij met zijn vrouw vanaf zes uur ‘s ochtends stond te wachten totdat de lingeriewinkel om negen uur open zou gaan, ‘toen was er nog niemand aanwezig’. Rond acht uur was de rij met wachtenden echter gegroeid tot drie winkels verder. De Amigoe was erbij toen de winkel openging waarbij de manager de mensen verzocht zich rustig te houden en geduldig te wachten tot zij aan de beurt zouden zijn om naar binnen te gaan. Bij het openen van de deuren liepen de spanningen echter zodanig op dat de mensen toch onrustig werden, laatkomers probeerden voor te dringen tot ergernis van de menigte. Op een gegeven moment moest de winkelmanager de politie erbij roepen om de orde te handhaven.

Emiraten overwegen clementie voor Hedges

LONDEN — De Verenigde Arabische Emiraten (VAE) buigen zich over een clementieverzoek voor de tot levenslang veroordeelde Brit Matthew Hedges. Dat meldt de ambassadeur van de VAE in Groot-Brittannië, die volgens Britse media zegt goede hoop te hebben dat een ‘billijke oplossing’ kan worden gevonden voor de kwestie.

Foto: AFP

De veroordeling van de academicus heeft de relatie tussen de Emiraten en Groot-Brittannië onder druk gezet. Londen dreigt met maatregelen als Hedges niet vrijkomt. Minister Jeremy Hunt van Buitenlandse Zaken heeft volgens *Sky News* gezegd ‘nul bewijs’ te hebben gezien waaruit zou blijken dat de beschuldigingen van spionage kloppen. Hunt zei gisteren dat de Emiraten aan een oplossing werken. VAE-ambassadeur Sulaiman Almazroui maakte een dag later bekend dat de familie van Hedges een clementieverzoek heeft in-

Daniela Tejada, de vrouw van de tot levenslang veroordeelde Brit Matthew Hedges.

gediend. Dat wordt gezien als een mogelijke uitweg voor het Arabische land. Hedges was eerder dit jaar opgepakt in Dubai, waar hij naartoe zou zijn gereisd voor onderzoek, en is deze week veroordeeld omdat hij gespioneerd zou hebben. “Hij is doodsbang dat hij de rest van zijn leven moet doorbrengen achter de tralies

voor een misdrijf dat hij niet heeft begaan”, zei zijn vrouw Daniela Tejada volgens de BBC. Tejada vertelde dat ze haar man voor het eerst sinds zijn veroordeling weer ‘vijf minuten’ aan de telefoon heeft gehad. Het zou slecht met hem gaan. “Zijn paniekaanvallen zijn erger geworden, maar hij zei wel dat hij toegang heeft tot een arts.”

Oud-kampbewaker (95) aangeklaagd voor moord

BERLIJN — Het Openbaar Ministerie in Berlijn heeft een voormalig bewaker (95) van het nazi-concentratiekamp Mau-thausen aangeklaagd wegens medeplichtigheid bij de moord op 36.000 gevangenen en het aanzetten tot moord. Dat meldt het Duitse tijdschrift *Der Spiegel*.

Hans H. was in de Tweede Wereldoorlog lid van de SS en betrokken bij de bewaking van het concentratiekamp in de Oostenrijkse plaats, die destijds tot Duitsland behoorde. In het kamp hebben in totaal 200.000 mensen gevangen gezeten. 100.000 van hen hebben het niet overleefd. Een groot deel werd gedood in gaskamers. Anderen kwamen om door uithongering of bevriezing. Volgens het OM had H. destijds de opdracht van zijn superieuren om iedereen die het kamp probeerde te ontvluchten, dood te schieten. Ook was hij zich volledig bewust van waar het kamp voor diende, en wat hij daar heeft aangericht, aldus het OM.

Advertised pricing only

PRICE Match Guarantee*

BOOLCHAND'S

TODAY

See inside for our ad

FRIDAY 23 NOVEMBER

BLACK FRIDAY Sale

Havenstraat 25, Oranjestad | 583 0147 | info@boolchand.com | www.boolchand.com | Instagram Facebook Boolchand's Aruba

JOB VACANCY

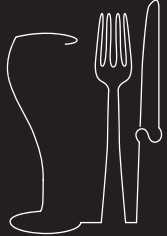
WE ARE LOOKING FOR A PASTRY BAKER

We ask for:

- Experience in similar position
- Languages: Papiamentu, Dutch, English
- Local or with valid residence/work permit

We offer:

- Good salary and secondary benefits
- Professional team

Apply by sending your CV to:
hr@arubawineanddine.com
or at our office:

Aruba Wine and Dine
Salina Cerca 2-A, Noord
T: (297) 586 9955
F: (297) 586 9944

WWW.ARUBAWINEANDDINE.COM

Hierbij wordt bekend gemaakt het besluit van de Aandeelhoudersvergadering gehouden op 19 november 2018 tot ontbinding van de vennootschap: **Montara International A.V.V.** (in liquidatie)

De vereffenaar
C.T.F. (Aruba) N.V.
Watapanastraat 7, Ponton, Oranjestad, Aruba.

Hierbij wordt bekend gemaakt het besluit van de Aandeelhoudersvergadering gehouden op 19 november 2018 tot ontbinding van de vennootschap: **Halsion Corporation A.V.V.** (in liquidatie)

De vereffenaar
C.T.F. (Aruba) N.V.
Watapanastraat 7, Ponton, Oranjestad, Aruba.

Hierbij wordt bekend gemaakt het besluit van de Aandeelhoudersvergadering gehouden op 19 november 2018 tot ontbinding van de vennootschap: **Castleford A.V.V.** (in liquidatie)

De vereffenaar
C.T.F. (Aruba) N.V.
Watapanastraat 7, Ponton, Oranjestad, Aruba.

Hierbij wordt bekend gemaakt het besluit van de Aandeelhoudersvergadering gehouden op 19 november 2018 tot ontbinding van de vennootschap: **Willard A.V.V.** (in liquidatie)

De vereffenaar
C.T.F. (Aruba) N.V.
Watapanastraat 7, Ponton, Oranjestad, Aruba.

maduro travel
cruise experts

UPGRADE YOUR AMSTERDAM FLIGHT

TUI DELUXE CLASS

- ✓ 106cm Leg room
- ✓ Non-stop flights (no Bonaire)
- ✓ FREE 40kg Luggage
- ✓ FREE Seat assignment
- ✓ Deluxe Lounge at Schiphol

STARTING @
AWG 2,200 P/P

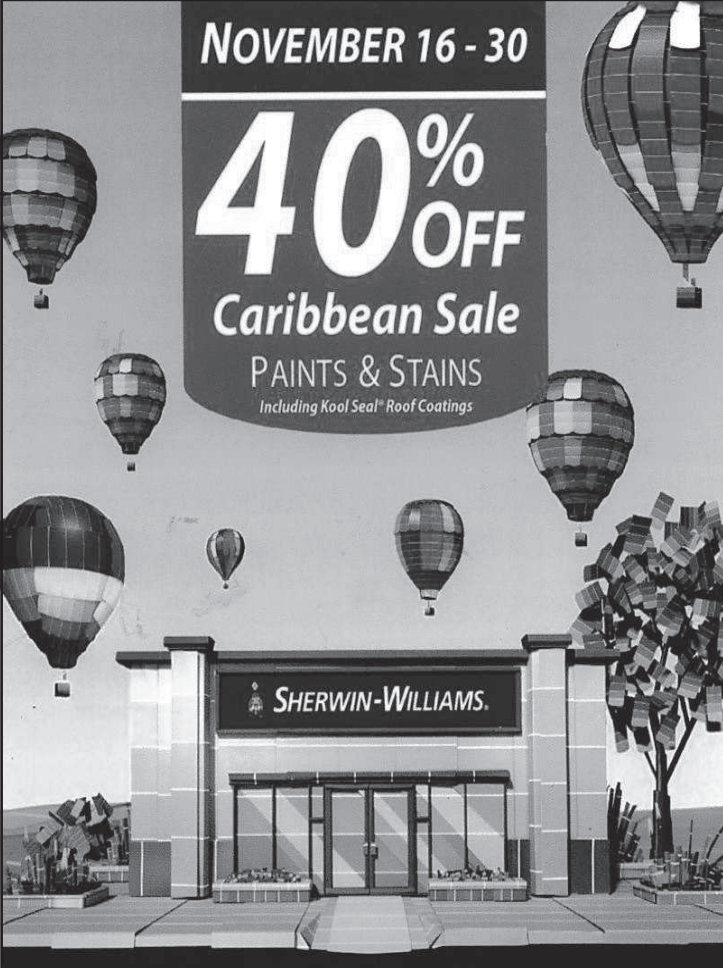
FLY DELUXE WITH TUI

NOVEMBER 16 - 30

40% OFF

Caribbean Sale

PAINTS & STAINS
Including Kool Seal® Roof Coatings

20% OFF
PAINTING SUPPLIES

To find your local Sherwin-Williams, visit sherwin-williams.com

L.G. Smith Blvd 120 Tel: 588-2211
Boegoeroei 85D Tel: 587-7788

Orario: Dialuna - Diasabra: 8:00 am - 5:00 pm
Domingo: 10:00 am - 2:00 pm

BEKENDMAKING

Naamswijziging per 16 oktober 2018
Cunningham Lindsey Dutch Caribbean NV
& Cunningham Lindsey Aruba NV

Cunningham Lindsey

wordt

Sedgwick

info@dc.sedgwick.com
Julianaplein 39-A, Curaçao
L.G. Smith Blvd. 160, unit 307, Aruba

Kidneys²⁹⁷

Be aware, stay healthy!

GOBIERNO DI ARUBA

**MINISTERIO DI DESAROLLO TERRITORIAL,
INFRAESTRUCTURA Y MEDIO AMBIENTE**

Ta invita comunidad en general y muy particular
habitantenan di Barcadera, Simeon Antonio, Parkietenbos
y Bucuti Pa un :

Sesion Informativo tocante e proceso di maneho di desperdicio

fecha : 27 di november 2018
Orario: 7pm pa 9pm
Luga : Barcadera 153 (edificio di DTI)

rsvp: roraima.arends@gobierno.aw

Gabinete Wever-Croes

Turtug Aruba

(sporen van) een
zeeschildpad gezien?
Bel **TURTLE HOTLINE :**
592 93 93

"What about...
The beach
today,
nice- clean-
and pure **white**
sand..."

Aruba is Beautiful!
...And Clean...

Support:
**Fundacion
Aruba Limpi**

583-8383

Having a special event?

- Glassed private dining room
- Perfect for meetings, seminars, baby showers, communions, private party
- Accommodate 1-70 people
- Rent the whole restaurant up to 250 people
- Any setup possible (theatre, boardroom, U shape)
- Daily open 8:00 am till midnight

Enjoy excellent beverages and food from Taste of Belgium Restaurant during your event. Contact Menno for further possibilities in order to create the ideal setup. Whatever the occasion or budget, we can make it work.

TASTE OF BELGIUM

<http://tasteofbelgium.aw> | (297) 586 6388 | menno@tasteofbelgium.aw

BLACK FRIDAY

Sale **15%** **off**

On all 5cm & 6cm Pavers

23
NOV

*City line, Trottoir tegels, 3 in 1 Square, 4 in 1 Square, Round Triangle, Klinkers

ATCO Concrete Products N.V.
Sales office(s) T: +297 582-4684

Barcadera 134 - Aruba
E: sales@atcoconcrete.aw

www.atcoconcreteproducts.com

[atcoconcreteproductsnv](https://www.facebook.com/atcoconcreteproductsnv)

Tekort komt hoger uit dan 0,5 procent bbp volgens RvA

Raad van Advies keurt ontwerp-budget 2019 af

ORANJESTAD — De Raad van Advies (RvA) heeft begin november in een brief de concept-landsbegroting van 2019 afgekeurd. De RvA stelt dat de uitgaven te hoog zijn en de belastinginkomsten te optimistisch worden ingeschat. Hierdoor zal het begrotingstekort eerder rond 1,2 procent van het bbp liggen dan 0,5 procent waar de regering Wever-Croes nu van uitgaat, stelt de Raad. Deze vaststelling is precair vanwege een nieuw financieel akkoord tussen Nederland en Aruba waarin het tekort niet meer dan een half procent mag zijn. De regering wijst in een toelichting aan de Staten de conclusie van de RvA echter af.

Het advies van de RvA werd deze week, samen met de ontwerp-begroting 2019, bij de Staten ingeleverd. Het parlement zal het budget en onderliggende stukken tussen 10 en 20 december behandelen. Na het 15 pagina's tellende advies vol met kritiekpunten en aanbevelingen, concludeert de Raad dat 'gelet op het bovenstaande advies, de Raad adviseert om het onderhavige ontwerp niet aan de Staten aan te bieden voordat aan de bovenstaande opmerkingen en aanbevelingen gevolg is gegeven'. De regering heeft echter dezelfde begroting bij het parlement ingediend. "Er is nog geen Nota van Wijziging noodzakelijk geacht", zegt minister van Financiën, Xiomara Ruiz-Maduro (MEP) in een reactie aan de *Amigoe*.

Belastingopbrengsten

Het lagere tekort van 2019 ten opzichte van 2018 (3,1 procent van bbp) is vooral te danken aan hogere belastingopbrengsten en niet door het structureel verlagen van de uitgaven, stelt de brief. De Raad is van mening dat de opbrengsten van de crisishoofing (verhoogde bbo, b-avz en invoering b-avp) en andere belastingen te hoog zijn ingeschat en het begrotingstekort voor 2019 eerder rond 1,2 procent van het bruto binnenlands product (bbp), ofwel 63,7 miljoen florin, ligt dan de door het kabinet ge-

stelde tekort van 0,5 procent (25 miljoen). Minister Ruiz-Maduro meldt aan de *Amigoe* dat 'onze reactie op het advies van de RvA is inbegrepen in het Nader Rapport'. Deze toelichting die bij de concept-begroting werd ingediend, meldt dat de regering in minder dan een jaar veel concrete acties heeft ondernomen ter bevordering van duurzame overheidsfinanciën en het 'zich niet kan vinden in het gestelde door de Raad en de regering er alles aan zal doen om voor het dienstjaar 2019 een tekortnorm van 0,5 procent bbp te realiseren'. Ook volgens de nieuwe financiële overeenkomst tussen Nederland en Aruba mag het tekort niet meer zijn dan 0,5 procent. AVP-Statenlid Richard Arends stelt in een eerste reactie dat de begroting 'onvolledig' is en dat er te weinig cijfers zijn toegevoegd om een goede vergelijking met het budget van 2018 te maken. "Ramingen in de begroting 2019 zijn derhalve niet realistisch. Het tekort in 2019 wordt gedekt door de opbrengsten van de 'co-alitatieheffing' en incidentele inkomsten uit dividenden, waar er twijfels bestaan of deze zullen materialiseren", aldus Arends.

Consumentenbestedingen

De RvA waarschuwt verder voor een na-ijleffect van

Parlementsvoorzitter Ady Thijsen krijgt van Financiën-minister Xiomara Ruiz-Maduro de ontwerp-begroting 2019 overhandigd. Dat gebeurde dinsdag in het bijzijn van de griffier (links) en de secretaris van de ministerraad (rechts). Nu kan het parlement het document bestuderen en de begroting in de Centrale Commissie gaan behandelen.

hogere belastingen. "De invoering van de crisishoofing middels de verhoging van bedrijfsomzetten heeft inherent een risico in zich dat deze leidt tot een ander bestidingspatroon", zo schrijft de Raad. Dit kan gevolgen hebben voor de omzetten van bedrijven en dus op de openbare financiën. Het kabinet Wever-Croes kan zich grotendeels vinden in deze kritiek. In het Nader Rapport schrijft de regering dat gezien de 'precaire financiële situatie' het kabinet de 'pijnlijke beslissing' moest nemen een crisishoofing in te voeren. "In lijn hiervan wordt hard gewerkt aan de fiscale hervormingen waar het stimuleren van de bestedingen c.q. de koop-

kracht van de consument centraal staat", zo schrijft het kabinet. Een voorstel tot vereenvoudiging van het belastingstelsel zou nog voor het einde van het jaar aan de Staten aangeboden worden, aldus het Nader Rapport. AVP-Statenlid Arends hekelte dat er voor de financiële malaise nog regelmatig wordt terugverwezen naar de vorige regering. "De kosten van de overheid blijven toenemen. Vergeleken met 2017, het beginjaar van kabinet Wever-Croes, is er sprake van 100 miljoen meer aan uitgaven in 2018 en in 2019 nemen de kosten nog eens met 30 miljoen toe. Dit zijn nieuwe uitgaven en kunnen niet aan de vorige

regering (AVP) worden toegeschreven", zegt hij.

Wederom personeelslasten

De overheidsuitgaven blijven structureel te hoog, zo is de kritiek van de RvA. De personeelskosten dalen volgend jaar wel met 3,7 miljoen florin in vergelijking met 2018, maar niet zo veel als de daling van 10 miljoen die eerder in het jaar werd ingeschat. Net als in 2018, beheersen in 2019 de personeelsuitgaven voor 34 procent de uitgaven van het Land Aruba. Het kabinet Wever-Croes geeft toe dat het eerder gepresenteerde beheersplan voor personeelskosten nog niet het gewenste effect heeft gehad. De regering wijst erop

dat 55,8 procent van het personeelbestand valt onder het ministerie van Justitie, Immigratie en Veiligheid en het ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Duurzame Ontwikkeling en het overgrote deel daarvan bestaat uit ordediensten en onderwijdend personeel. "Hiermee wordt tevens het belang van onderwijs en rechtshandhaving als beleidsprioriteiten aangegeven", aldus de regering.

Verder rekent de RvA het de regering zwaar aan dat er geen meerjarenramingen in de stukken zijn opgenomen. "Daardoor is het voor de Raad niet duidelijk in hoeverre het Land op weg is naar duurzame overheidsfinanciën."

Hefboom doormidden

Een groep Amerikaanse toeristen zorgde dinsdag voor overlast bij MooMba. Ze waren lichtelijk onder de invloed van alcohol. Toen één van de toeristen naar de hefbom liep en er bewust op ging zitten, brak de hefbom af. De bewaker van MooMba sprak de groep aan en merkte dat er spanning was. Hij waarschuwde de politie. Agenten die ter plaatse kwamen, spraken met de vader van de toerist die op de hefbom was gaan zitten. Hij bood aan om de kosten van de vernieling te vergoeden.

Ontwield

Maandagnacht parkeerde een inwoner van Tanki Leendert zijn auto voor zijn huis. Toen hij dinsdagochtend vroeg weer met de auto wilde wegrijden, zag hij dat dit onmogelijk was. De vier wielen van het voertuig waren eraf gehaald. De man waarschuwde de politie, die kwam kijken en nam aangifte van diefstal op. De eigenaar van de auto verklaarde dat hij zijn auto op slot had gedaan toen hij 's nachts was thuisgekomen.

Verblijfsvergunning gestolen

Een man, P., deed bij de politie aangifte van auto-inbraak. Hij had het voertuig in de nacht van zaterdag op zondag in de Pitastraat geparkeerd, maar kon zich niet meer herinneren of hij de auto op slot had gedaan. Volgens P. werkte het alarmsysteem wel. Toen hij zondag rond het middaguur bij de auto kwam, zag hij dat het uniform van zijn werk buiten de auto op de grond lag. Er was ingebroken in de auto en het hele voertuig was ondersteboven gehaald. P. miste een tas, waarin belangrijke documenten zaten, zoals een verblijfsvergunning, documenten van het bevolkingsregister en papieren van zijn werk.

Oudere taxichauffeurs en Transport-minister bespreken oude-dagvoorziening

ORANJESTAD — Minister Chris Romero (MEP) van Transport heeft op dinsdag een vergadering gehad met zo'n vijftig taxichauffeurs van gevorderde leeftijd, die meer duidelijkheid willen over hun oude-dagvoorziening. Hij stelde onder andere 'hulp-chauffeurs' voor die de oudere taxi-bestuurders tijdens een periode van twee jaar kunnen assisteren.

De groep die was uitgenodigd, bestond uit chauffeurs in de leeftijd van boven de zeventig jaar. Dit tot ongenoegen van de Taxicentrale en enkele andere taxi-organisaties die naar eigen zeggen 'zo'n 450 chauffeurs' vertegenwoordigen en die niet aan het gesprek konden meedoen.

Hulp-chauffeur

Minister Romero stelt dat 'oudere chauffeurs die hun vergunning niet kunnen overdragen aan een echtgenoot of inwonende kinderen' en toch het werk willen neerleggen of verminderen, voor een periode van twee jaar 'een hulp-chauffeur' kunnen inhuren. Met de juristen van de overheid is hij aan het bekijken hoe dit procedureel en juridisch kloppend in elkaar gezet kan worden. "Het is geen pensioen, maar het is het begin van meer rechtvaardigheid en voordelen voor de chauffeur. We blijven zoeken naar projecten die meer financiële zekerheid aan de oudere bestuurders bieden", aldus Romero in een persbericht.

Eenmanszaak

Eerder liet een woordvoer-

Photo: Min/PCP

der van het Ministerie van Transport weten dat er door de vergrijzing een flinke groep chauffeurs is van zeventig tot tachtig jaar oud. "Deze mensen willen mogelijk stoppen met werken, maar hebben altijd een eenmanszaak gehad en hun oude-dagvoorziening is niet altijd voldoende. Ze kunnen in principe blijven rijden zolang ze hun medische keuring halen." In het bericht onderstreept minister Romero dat er niets verandert aan het beleid hoe 'taxichauffeurs hun vergunning overdragen' aan familieleden; dit kan alleen aan kinderen of een echtgenoot die in hetzelfde huishouden wonen. Volgens Linda Orman, woordvoerder van de Taxicentrale en andere geassocieerde taxi-organisaties, is dit een heikel punt en niet

praktisch. "Als een taxichauffeur al zeventig jaar oud is, dan zijn de kinderen misschien al veertig of vijftig jaar oud. Die wonen niet meer op hetzelfde adres, maar het zijn nog steeds zijn kinderen. Ook kan er sprake zijn geweest van een chauffeur die twee echtgenotes en twee gezinnen heeft gehad, die ook niet bij hem wonen."

Onduidelijkheid

Volgens Orman is het niet duidelijk wat er zal gebeuren na de 'twee jaar hulp-chauffeur en welke financiële zekerheid de oudere taxibestuurders krijgen'. "De wet moet gemoderniseerd worden zodat deze fair is voor iedereen. We willen als chauffeurs meer rechten. We gaan binnenkort met Statenleden rond de tafel om over onze situatie te praten."

Nederland komt Caribische landen tegemoet

Voorstel geschillenregeling naar de Tweede Kamer

DEN HAAG — De Rijkswinsterraad is vandaag akkoord gegaan met een voorstel voor een Rijkswet Geschillenbeslechting, dat grotendeels tegemoet komt aan de eisen van Aruba, Curaçao en St. Maarten. Het gaat om een regeling voor juridische geschillen, zoals de drie Caribische landen wensten. Belangrijk is verder dat er over vijf jaar een evaluatie plaats zal vinden van de regeling.

door onze correspondent
Otti Thomas

Na afloop van de Rijkswinsterraad zei staatssecretaris Raymond Knops van Koninkrijksrelaties dat hij tevreden is met het voorstel, dat hij ook inhoudelijk heeft besproken met de premiers en gouverneurs van Aruba, Curaçao, en St. Maarten. Met het akkoord over een voorstel voldoet de staatssecretaris daarnaast aan de wens van het laatste Interparlementair Koninkrijksoverleg (IPKO). De tegemoetkoming aan de Caribische landen ziet Knops

niet per se als inleveren aan Nederlandse zijde. "Er is al heel lang een dispuut over de geschillenregeling. Ik heb niet de illusie dat een voorstel de volledige instemming zal hebben van alle partijen. Voor mij is het belangrijkste dat er een regeling is in de praktijk werkt. Daarom is er ook die evaluatiebepaling", aldus Knops.

Het meest opvallende verschil tussen het huidige en het oude voorstel is de beperking tot juridische geschillen. Het voorstel van oud-minister Ronald Plasterk had ook betrekking op mogelijke

verschillen van inzicht op het gebied van bestuur. Het argument was dat geschillen zelden alleen maar juridisch zijn. Volgens de regeringen en Staten van Aruba, Curaçao en St. Maarten is het echter wel mogelijk om juridische en beleidsconflicten los van elkaar te zien. De praktijk zal uitwijzen wie gelijk heeft op dit punt. Omdat de geschillenregeling er alleen is voor juridische geschillen weegt ook de beoordeling van die geschillen zwaarder. "De Rijkswinsterraad kan daar niet zonder meer van afwijken", aldus Knops. In het oude voorstel was er sprake van een bindend oordeel voor juridische geschillen en een zwaarwegend oordeel voor bestuursgeschillen. De staatssecretaris kon vanmorgen niet voorspellen wanneer de Rijkswet Geschillenregeling in werking

zal treden. "Dat is moeilijk te voorspellen. Ik voldoe aan de wens van het IPKO om voor het eind van het jaar met een voorstel te komen. Nu ligt het in de handen van de Eerste en Tweede Kamer en ook de Staten van de Caribische landen kunnen leden afvaardigen voor de vergaderingen. Er wordt al acht jaar over gesproken en er wordt veel waarde gehecht aan een geschillenregeling, dus ik denk dat er de tijd voor wordt genomen", zei Knops. De staatssecretaris noemde tot slot ook een bijkomend voordeel van het besluit door de Rijkswinsterraad. Het voorstel voor Geschillenbeslechting is vanaf nu helemaal openbaar, zodat er ook niet meer geheimzinnig over gedaan hoeft te worden. Bij het ter perse gaan van deze krant was het voorstel overigens nog niet beschikbaar.

TRAMPOLIN

Een dagopvang waar hulpbehoevende kinderen worden begeleid om in de toekomst te functioneren binnen de arbeidsmarkt.

ARUBA ANIMAL SHELTER

SUPER SHOPPING 3-DAY BLACK FRIDAY WEEKEND SPECIAL

3 DAYS ONLY (NOV. 23, 24 & 25) 3 DIA SOLAMENTE

50% ~ All Christmas ornaments and decorations (Tur adorno di pasco)

~ All clothing above awg. 10 (Tur paña pariba di awg. 10)

~ All shoes over awg. 10 (Tur sapatu pariba di awg. 10)

25% ~ All christmas lights (Tur luz di pasco)

NOS A CABA DI RECIBI HOPI MERCANSIA NOBO PA FIN DI ANJA INCLUYENDO ARTICULO DI CAS, CUSHINA Y BAÑO; COI HUNGA; PAÑA; ARTICULO DI FIESTA, PASCO Y ANJA NOBO Y HOPI MAS!!

ADDRESS: OOSTSTRAAT #5, ORANJESTAD TEL: 582-2818

Plankgas

Kans op een overwinning voor Max onder kunstlicht

Bert Devies was vele jaren werkzaam in de internationale autosport als cameraman, journalist, tv-commentator en regisseur voor onder meer Eurosport, NOS, RTL, SBS6, ESPN. Ook was hij manager van raceteams in IndyCar en diverse Europese raceseries. Bert is momenteel woonachtig op Aruba en schrijft regelmatig voor de Amigoe over de autosport.

Formule 1-liefhebbers kunnen dit weekeinde nog een keer hun hart ophalen, voordat het reizend racecircus in een winterslaap wordt gedompeld. Voor de laatste keer in 2018 zullen de boliden naar hun startplek rollen en kunnen de twintig helden hun kunsten vertonen. Op het Yas Marina circuit van het oliestaatje Abu Dhabi worden nog één keer de messen flink geslepen en is spanning en spektakel zeer welkom om met een goed gevoel de winterperiode in te kunnen gaan. Het is alweer de tiende editie van de Abu Dhabi Grand Prix en de voortekenen voor een mooie race zijn goed. Sinds de race in Amerika hebben we eigenlijk alleen maar mooie, spannende races gezien dankzij de inbreng van smaakmaker Max Verstappen. Mercedes pakte de twee wereldtitels, Ferrari zat er weer goed bij en het Red Bull-team kwam met een ongekende *race pace* voor de dag. Mercedes kan dit weekeinde zonder enige druk gaan racen en de kers op de taart binnenhalen. Sinds 2014 is er door de Duitsers gewonnen in het oliestaatje maar het was wel altijd de teamgenoot van de wereldkampioen.

Nico Rosberg won in 2014 en 2015 maar in zijn memorabele kampioensjaar 2016 won rival Hamilton. Vorig jaar won Valtteri Bottas en als er aanstaande zondag een Mercedes gaat winnen zal deze wel weer bestuurd worden door tweede man Bottas. Een mooi scenario voor Mercedes. Allereerst is het een oppepper voor de Fin die dan met een goed gevoel de donkere Finse winter in kan. Bottas won dit jaar nog geen enkele race en verdient best wel een vroeg kerstcadeautje. Hij heeft Hamilton dit racesizoen enorm geholpen en Mercedes-man nager Toto Wolff vindt dat er ook een soort ereschuld moet worden ingelost. Het Ferrari-

team gaat afscheid nemen van de andere snelle Fin, Kimi Räikkönen. Hij kan met een zege in Amerika en een ijzersterke tweede seizoenshelft terugkijken op een geslaagd afscheidsstournee. Als Ferrari dit weekeinde een competitieve auto heeft kan de *Iceman* weer toeslaan. Maar ja de Italianen wonnen nog nooit in Abu Dhabi. Ferrari-kopman Sebastian Vettel won er al twee keer (Red Bull) en haalde op dit circuit ooit zijn eerste wereldtitel binnen.

Rijdersverschuiving

Max Verstappen reed toch wel onverwacht naar de eerste plaats tijdens de vorige race in Brazilië totdat de Fransman Esteban Ocon roet in het eten gooide. De uiteindelijke tweede plaats van Verstappen liet zien dat zijn Red Bull-bolide uiterst competitief is. De topsnelheid van de Renault-motor is nog altijd te laag tijdens de kwalificatie, maar ook al omdat het Yas Marina circuit redelijk goed is voor de RB14 van Verstappen, zijn er dit weekeinde zeker winstkansen voor de Limburger. Verstappen kan ook in Abu Dhabi zijn beste resultaat in het WK Formule 1 halen door achter wereldkampioen Lewis Hamilton en Sebastian Vettel de derde plaats te pakken. Verstappen staat nu vijfde met 234 punten. Hij kan derde worden als hij de race wint voor Bottas en als Räikkönen niet verder komt dan een zesde plaats. Bij een gelijke stand tussen Verstappen en de beide Finnen gaat de positie naar de Limburger, omdat hij dit seizoen meer races won. De race in Abu Dhabi zal ook in het teken staan van het afscheid nemen van; Fernando Alonso, Stoffel Vandoorne, Marcus Ericsson, Sergey Sirotkin, Esteban Ocon en waarschijnlijk Brendon Hartley. Ze zijn er volgend jaar niet meer bij en zorgen voor een grote rijdersvershui-

ving. McLaren neemt dus in één klap afscheid van zijn beide coureurs. Tweevoudig wereldkampioen Alonso gaat in 2019 opnieuw de Indy 500 en WEC Sportscars rijden. Om hem te bedanken is zijn McLaren voorzien van een speciale 'bedankt' livery. De Spanjaard heeft dit weekeinde ook een speciale *onboard* camera. Vanaf het dashboard wordt de helm van de coureur in een tegen-shot live op het scherm gebracht. Volgend jaar zullen alle wagens deze camerapositie krijgen.

Nieuw voor de televisie kijkers is ook de speciale infrarood-camera waarmee de bandentemperatuur van de voorbanden in beeld wordt gebracht. Dit weekeinde is dit al te zien vanuit de cockpit van de Haas-bolide van Romain Grosjean.

Pool met zwakke arm

Tijdens de eerste vrijdagkwalificatie reed de Pool Robert Kubica de vrije training voor het Williams team. De Pool was het afgelopen jaar achter de schermen actief als testrijder en reservecoureur bij Williams. Het beroemde team van Frank Williams is de laatste tijd gedegradeerd tot rode lantaarn-team en worstelt om uit de huidige te loorgang te komen. Volgend jaar gaat Kubica full-time aan de bak als rijder bij Williams, bijgestaan door debutant George Russell. Een opmerkelijke comeback van de Poolse held. Hij reed al in 2006 in de Formule 1 en won in 2008 de Canadese Grand Prix. In 2010 stapte hij over naar Renault en had zelfs al een voorcontract met Ferrari op zak. In de winter van 2011 ging het goed mis nadat hij zwaar gewond raakte tijdens een crash in een rally auto. Een vangrail doorboorde zijn auto en zijn rechterarm raakte zwaar beschadigd. Er waren toen geruchten dat zijn arm geamputeerd moest worden. Na een aantal operaties kreeg de coureur weer

mobiteit in zijn arm en een lang herstel volgde. De afgelopen jaren werkte hij hard aan zijn comeback en met een sponsorbedrag van 10 miljoen euro op zak, afkomstig van de Poolse Olie en tankstation-keten PKN Orlen, kon hij de deal beklinden.

Na het ondergaan van vele tests is de Pool weer fit bevonden om te racen. In principe stuurt en schakelt hij met de kracht van één arm. Williams heeft wel nog een reserve rijder in gedachte voor het geval de Pool het volgend jaar allemaal niet trekt, bijvoorbeeld in Monaco. Ik vraag me af hoe hij daar de scherpe linker *Loewes hairpin* gaat aanpakken. We zagen dat hij bij een scherpe linkerbocht het stuur, nadat hij het eerst door zijn zwakke rechterhand laat glijden, daarna onderaan het stuur omduwde. Als de auto op dat moment zou uitbreken heeft de Pool een probleem. We gaan het allemaal zien in Australië volgend jaar. Als de Pool het fysiek niet gaat redden zou dat best wel weer een kansje voor Esteban Ocon kunnen betekenen.

De Rus Sergey Sirotkin zit dus in 2019 zonder F1 stoeltje maar diens sponsor, de Russische SMP bank, die vorig jaar toch zo'n dertig miljoen in de kassa van Williams heeft gekiept, is er niet echt rouwig om. De Russen verklaarden al dat ze erg teleurgesteld waren in het Wil-

liams-team en hun geld beter gaan besteden.

Snelle ontbijttelevisie

Het goede nieuws voor de Verstappen-fans is dat Max tijdens de eerste vrijdag training in Abu Dhabi al vroegtijdig de snelste rondetijd liet noteren. Bottas en Hamilton waren flink aan het jagen. Er werd zelfs in de laatste minuten een *kerbstone* bij bocht 20 kapot gereden. Grote stofwolken en stukjes beton vlogen door de lucht. Daar moet de wedstrijdleiding dus wat aan doen.

Snelste eerste vrijdagtraining tijd zover, dus voor Max Verstappen met zijn teamgenoot Daniel Ricciardo op P2 met een halve seconde achterstand, daarachter de beide Mercedesen. De laatste Formule 1-race van het seizoen 2018 wordt verreden onder kunstlicht, duurt 55 ronden van 5,5 km en begint aanstaande zondag voor de Arubaanse racefans in de ochtend om 9 uur. Snelle ontbijttelevisie dus met hopelijk veel raceplezier... Ik wens u een goed weekeinde.

VACATURE

De Stichting Volle Evangelie Onderwijs Aruba, roept per direkt **sollicitanten** op voor de Christelijke Basisschool: **Faith Revival School**.

Vereisten:

- Belijdend Christen
- Volledig Bevoegd
- 2 referenties

Meer informatie: tel.583-1010 / 583-3070

Email: sveoa@setarnet.aw / fra@setarnet.aw

CONSTRUCTION FAIR 2018

Aeropuerto Internacional
Reina Beatrix
ARUBA AIRPORT AUTHORITY N.V.

Construction Contractors and Construction Consultants can register for FREE at construction-aaa@airportaruba.com. More information is available at www.airportaruba.com

November 29, 2018
Hilton Aruba Resort

Gateway 2030
Innovating Happiness

Boogaard Assurantiën
ta HABRI
pa tur servicio!

Diasabra,
24 di November
9AM-1PM
Paardenbaaistraat 8

Pa tur bo preguntanan por yama nos libremente na: 528.8888

DVG: Geen klachten over Romaine sla

ORANJESTAD — De Directie Volksgezondheid (DVG) laat weten dat zij geen klachten binnen hebben gekregen over de bacterie E. coli in Romaine sla. DVG roept de bevolking echter op, om in geval van twijfel, contact op te nemen met de afdeling Dienst Warenkeuring en Hygiëne.

“Op dit moment zijn er geen gevallen gevonden van sla met deze bacterie, onze diensten blijven echter de situatie op Aruba in de gaten houden”, laat zij weten via sociale

media. Nadat er in Amerika 32 gevallen bekend zijn van mensen die ziek zijn geworden in de staten New York, Michigan, Wisconsin en Californië, heeft het Center for

Disease and Control (CDC) een waarschuwing uitgegeven voor een uitbraak van de bacterie E. coli die verband houdt met Romaine sla. De DVG heeft echter nog geen officiële waarschuwing van de CDC gehad, aangezien een groot deel van de import van deze sla op Aruba afkomstig is uit Colombia en Nederland. Tevens zijn de meeste geïmporteerde producten uit de

VS afkomstig uit staten zoals Florida, zo legt de DGV uit.

“Op dit moment zijn er geen indicaties dat deze sla op Aruba zou zijn geïmporteerd, maar we blijven de situatie in de gaten houden. Voor meer informatie kan men contact opnemen met de DVG op nummer 522-4200.

VS en Canada

De CDC, volksgezondheid en toezichthouders in verschillende staten, Canada, en de Amerikaanse Food and Drug Administration (FDA) onderzoeken in meerdere staten een uitbraak van Shiga-toxine producerende Escherichia coli (E. coli) infecties die verband houden met Romaine sla. Op de website van de CDC wordt Amerikaanse consumenten geadviseerd om geen Romaine sla te eten, retailers en restaurants de sla niet te serveren of verkopen, totdat ze meer te weten komen over de uitbraak. “Dit onderzoek is aan de gang en het advies zal worden bijgewerkt als er meer informatie beschikbaar is”, is te lezen op de website.

DVG: Nog geen epidemie van dengue, zika en chikungunya

GKMB constateert veel muggenbroedplaatsen

ORANJESTAD — De Dienst Gele Koorts en Muskieten Bestrijding (GKMB) stuit tijdens controles in wijken op veel broedplaatsen. Voor de Directie Volksgezondheid (DVG) is dit aanleiding om de bevolking opnieuw op te roepen om broedplaatsen van muggen rondom het huis weg te halen.

Foto: DVG

Van een epidemie van dengue, zika en chikungunya is ‘nog’ geen sprake, benadrukt DVG, en dat moeten we ook voorkomen, maar dat kunnen we alleen maar doen als we het met z’n allen aanpakken. “De overheid kan dit niet alleen, iedere burger moet helpen door broedplaatsen rondom het huis weg te halen.” De GKMB laat weten dat de broedplaatsen die de dienst aantreft, na regenval in combinatie met veel zon, kunnen uitkomen. En dan kan het een bedreiging vormen en zou het tot een epidemie kunnen leiden.

Dengue, zika en chikungunya
DVG laat weten dat er op dit moment geen geregistreerde

Deze omgevallen bloempot is een mogelijke broedplaats voor muggen.

gevallen van dengue, zika en chikungunya zijn. Alleen in oktober werd een geval gemeld, maar DVG noemt dit een ‘enkel geïsoleerd geval’. In vergelijking met landen in de regio, doet Aruba het goed. De overheid wil dit ook zo houden en maakt de bevolking er daarom op alert dat er te veel broedplaatsen van muggen zijn.

Broedplaats

Elke bak, autoband of andere plek waar regenwater in blijft staan, is een plaats waar muggen graag hun eitjes leggen. Door het water weg te halen, neem je de

broedplaats weg. Personen die regenwater opvangen in een bak, om dit water later te gebruiken, moeten de bak dan ook goed afsluiten en

muggen geen kans geven. De gevaarlijkste periode is van december tot en met maart. Dan regent het meer en de zon schijnt hevig en die combinatie maakt dat de eitjes uitkomen.

Preventie

Aruba kende in het verleden wel epidemieën van zika en dengue, maar daarvan is nu geen sprake. DVG wil dat zo houden en blijft de bevolking informeren, bewust maken en waarschuwen als een belangrijke manier om het probleem te voorkomen. Wie vragen heeft over de bestrijding van muggenbroedplaatsen, kan contact opnemen met de GKMB op telefoonnummer 522-4200.

Immuun

Medisch adviseur Wilmer Salazar van DVG wijst erop dat er vier types dengue zijn. “Als je door type 1 wordt geprikt en daarna door type 2, dan is de kans op symptomen en complicaties groot. Word je echter nog een keer geprikt door hetzelfde type, dan ben je immuun. De denguemug blijft zijn hele leven geïnfecteerd en kan dus zijn hele leven mensen infecteren. Alle eitjes die deze mug legt, bevatten het virus. Daarom moeten we zorgen dat muggeneitjes niet kunnen uitkomen, en moeten we broedplaatsen weghalen.

Monumentherstel afgerond met foto-overhandiging

Foto: Monumentenbureau

ORANJESTAD — De restauratie van het monumentale pand Zuidstraat 7 is klaar. Om dit te vieren, overhandigde Monumentenbureau-directeur Yvonne Web Kock recent drie foto's aan de directie van de Aruba Investment Bank (AIB).

AIB overwoog een aantal jaar geleden om te verhuizen uit de binnenstad omdat het pand te klein was geworden. Monumentenbureau stelde echter voor om te kijken naar de mogelijkheid om het monumentale pand aan de achterkant in de Zuidstraat, op te knappen en bij het gebouw te trekken als uitbreiding. Ook werden

de twee panden intern met elkaar verbonden. Het opknappen van het pand, dat aan de achterkant grenst van AIB gebeurde in drie fases: de restauratie van het originele pand, een uitbouw van twee verdiepingen aan het bankgebouw zelf en het opknappen aan de binnenkant van de bank. De werkzaamheden gingen in maart

2017 van start onder leiding van Monumentenbureau, dat ook het ontwerp heeft gemaakt, en aannemer Aguirre Garcia & Sons, in combinatie met verschillende onderaannemers voor verbouwing, installaties, elektra en een lichtontwerp voor de buitenkant. Tijdens de ceremonie bedankte Monumentenbureau de bank voor het gegeven vertrouwen. AIB-directeur Frensdal Giel liet weten trots te zijn op het eindresultaat en bedankte Monumentenbureau voor de goede werkzaamheden.

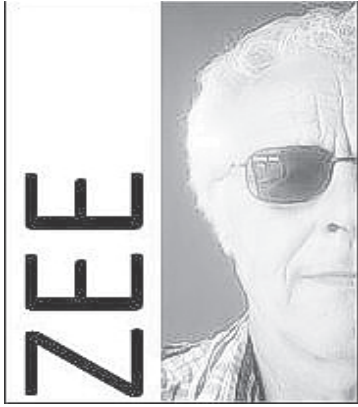
ZEE

Zet je schrap

Nico van der Zee bespreekt in deze column regelmatig zinnige en onzinnige zaken. Reacties zijn welkom: nicovanderzee@gmail.com.

In een gemakkelijke column schetste collega Ariën Rasmijn in de krant van gisteren de moeizame relatie tussen Aruba en de financiële toezichthouders, het CAft. Dat het een gemakkelijk verhaal werd, heeft niet alleen te maken met zijn schrijftalent, maar ook met het gedrag van onze bestuurders. Uiteraard begon het al met de hongerstaking van Mike Eman, maar na hem verzette menig minister en Statenlid zich heroïsch tegen de bemoeizucht van het CAft. We werken toe naar een nieuw hoogtepunt in de moeizame relatie tussen het CAft en Aruba. Het lijkt een confrontatie te worden tussen het machtige Nederland en het kleine doch autonome Aruba. We moeten ons schrap zetten, geeft Rasmijn aan.

Op dat punt haak ik af. Dat komt goed uit, want het is ook de laatste zin van zijn column. Waarom moeten we

ons schrap zetten? Waarom stellen we ons niet een meer fundamentele vraag: heeft het CAft misschien gelijk? Zijn we niet zelf dom bezig? Je hoeft echt niet doorgestudeerd te hebben om vast te stellen dat we in financieel opzicht grote problemen hebben. Een veel te hoge staatsschuld en een uit zijn krachten gegroeid ambtenarenapparaat zijn daarbij het meest opvallend. Wilen we toewerken naar een begrotingsoverschot en een vermindering van de schuld, dan zullen we iets aan de loonkosten van de overheid moeten doen. Voor die vaststelling hebben we het CAft niet nodig. Als we verstandige bestuurders hadden gehad, dan hadden die het

probleem zelf jaren geleden aangepakt. Afslanking van de overheid is een langdurig, moeizaam proces. De vorige regering durfde het niet aan, deze regering ook niet. In plaats daarvan proberen we de begroting sluitend te krijgen met verwachte meevallers. Als die meevallers niet meevallen zoals bij de raffinaderij, dan zitten we vervolgens met de gebakken peren.

Heel af en toe hoor je geluiden die erop wijzen dat er over dit ambtenarenprobleem toch wel een beetje nagedacht wordt. Privatisering zou mogelijkheden bieden. Dat is natuurlijk gewoon een boekhoudkundige truc. Maak het Landslaboratorium zelfstandig, dan heb je enkele ambtenaren minder. Vervolgens blijven de maatschappelijke kosten gelijk. Privatisering kan ook mislukken. Serlimar is daarvan een goed voorbeeld. De concurrentie maakt winst, het land Aruba moet voorlopig miljoenen blijven uitgeven om een overheidsbedrijf draaiende te houden. Echt nadenken betekent dat je bijvoorbeeld kijkt naar

de efficiëntie van diensten en afdelingen. Dat kan ver gaan. Niet alleen nadenken over de manier waarop een dienst functioneert, maar ook of de dienst wel bestaansrecht heeft. Met veel goede bedoelingen zijn in het verleden bureautjes in het leven geroepen, vervolgens controleert niemand meer hoe zinvol die investering is. In de hub-tijd hebben we een bureau in het leven geroepen dat buitenlandse investeerders moet aantrekken en begeleiden. Boze tongen beweren dat daarmee nog geen enkele investeerder is binnengegeld. Als dat waar is, dan kun je er beter mee ophouden, weggegooid geld.

We moeten financieel moeilijke tijden door. Vorig jaar zijn de kosten van levensonderhoud met 5 procent gestegen. Zoiets levert problemen op voor de lagere inkomens. Maar laten we ons concentreren op verbetering van onze eigen financiële situatie en ons niet verliezen in een machtsstrijd met Nederland en die vermaledijde CAft. Wie autonoom is, zet zich schrap om zijn eigen problemen op te lossen.

Bo ta cla p'e?

www.choose0.com

Gobierno Di Aruba

Advertorial

‘Island of the Future – Agriculture’ thema Setar Hack-A-Thon 2019

ORANJESTAD — Onlangs lanceerde nationaal telecombedrijf Setar het Hack-A-Thon project, ‘Islands of the Future – Agriculture’. Tijdens de lancering werden de middelbare scholen uitgenodigd om deel te nemen.

De scholen die geregistreerd zijn voor de Hack-A-Thon zijn de Abraham de Veer School, Sint Augustinus College, La Salle College, Mon Plaisir College, EPB San Nicolas, Colegio Arubano Oranjestad en Maria College. Het idee achter de Hack-A-Thon die Setar elk jaar organiseert, is de leerlingen van de deelnemende scholen erbij te betrekken en innovatieve oplossingen op het vlak van agricultuur te bedenken die in elk huis op Aruba kunnen worden geïmplementeerd. De laatste maanden viel het Setar op dat verschillende lokale agrariërs weer met landbouw begonnen en daarom wil Setar iets bijdragen aan de kennis van agricultuur en dus de ontwikkeling stimuleren.

De scholen die meedoen aan de Hack-A-Thon moeten een groep van zes formen die als leiders van het project, de hele school erbij zullen betrekken om het tot een groot succes te maken. De enige voorwaarde is dat de leerling ingeschreven moet zijn bij de deelnemende school.

De scholen die meedoen krijgen allemaal een klein bedrag om het project te kunnen realiseren en krijgen vijf maanden de tijd om alles klaar te hebben. Het project moet aan eisen voldoen: het project moet goed voor het milieu zijn, het moet een geautomatiseerd systeem zijn en er moet rekening gehouden worden met de productiekosten. Het doel is om Aruba een duurzaam eiland te maken, ook op het gebied van voedsel.

Op 10 april 2019 worden de projecten van de diverse scholen aan een panel professionals gepresenteerd. Santa Rosa heeft zich ook als bron aangemeld en kan de leerlingen steun en hulp bieden bij het opzetten van hun project. De leerlingen hebben de vrijheid om hun creativiteit op social media te gebruiken en kunnen hun producten daarop presenteren en marketen.

De top drie scholen winnen aan het einde van de wedstrijd een aantrekkelijke prijs. De hoofdprijs is 25.000 florin, de tweede prijs is 10.000 florin en de derde prijs is 5000 florin. Setar zorgt ervoor dat tijdens het project de Arubaanse samenleving goed geïnformeerd blijft.

Belangrijke nummers

Centraal Politie	100	Kibrahacha	583-4908
Brandweer	911	Maria	585-8145
Politie O’s tad	102	Noord	586-4606
Politie San Nicolaas	104	Oduber	582-1780
Politie St. Cruz	105	Paradera	588-6638
Politie Noord	107	San Lucas	584-5119
Tipline Politie	11141	San Nicolaas	584-8186
Ziekenhuis	527-4000	Santa Anna	586-8181
Dierenarts	585-0400	Santa Cruz	585-8028
Elmar centraal	523-7100	Seroe Preto	584-4833
Elmar storing	523-7147	Trupiaal	583-8560
WEB Aruba	525-4600		
SETAR	582-2116	— Mortuariums —	
Taxi (TAS)	587-5900	Ad Patres	584-2299
Taxi (ATT&T)	582-2010	Aurora	588-6699
Taxi (PTS)	588-0035	Olive Tree San Nicolaas	584-8888
Taxi (Diamond)	587-2300	Olive Tree Oranjestad	582-0000
Kankerbestrijding	582-0412		
Stichting SAMBA	582-0903	— Stichtingen —	
		Fundacion Anti-Droga Aruba	
—Oranjestad—		(FADA)	583-2999
Ambulance	582-1234	Fundacion Respetami	582-4433
BGD Oranjestad	527-2782	Zwanger? Fundacion	
Veterinaire Kliniek	582-1720	CIZKA	583-0331
Animal Shelter	582-1623	Fundacion Diabetico	593-0507
		Arubano	593-4928
		Twelve Step Meeting	
— San Nicolaas—		AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
Ambulance	584-5050	Fundacion Amor Pa	568-4739
Centro Medico	523-8833	Prohimo	564-8849
BGD San Nicolaas	527-2782	NA Acceptance Group	565-7500
Serlimar	584-5080	Fundacion Centro	
		Ecologico Aruba	562-8984
— Botica —		Bureau Sostenemi Misbruik	
4 Centro Medico	584-5794	en mishandeling tegen	
Aloë	584-4606	minderjarigen	588-1010
Central	585-1965	Fundacion C.V.A. voorkomen	
Dakota	588-7364	en zorg voor stroke	567-7004
Del Pueblo	582-1253		
Eagle	587-9011		

(sporen van) een zeeschildpad gezien?
Bel TURTLE HOTLINE :
592 93 93

Het weer

ZATERDAG			
24 NOVEMBER 2018			
Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oost tussen 26 en 37 km/u.			
Max Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
31°	35°	26 km/u	25%
Zonsopgang	Zonsondergang	UV index	
06:42	18:11	10 v/d 10	

ZATERDAGAVOND			
Bewolkt met wind vanuit het Oost tussen 22 en 35 km/u.			
Min Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
27°	28°	22 km/u	1%
Maansopgang	Maansondergang		
19:48	08:58		

Aankomsttijden

Cruiseschepen
Zaterdag, 24 nov ‘18
Geen cruiseschepen in poort
Zondag, 25 nov ‘18
Freewinds – Dept. **** – 23.15
Maandag, 26 nov ‘18
Carnival Sunshine 13.00 – 22.00
Dinsdag, 27 nov ‘18
Navigator Of The Seas 08.00 – 23.59
Norwegian Dawn 08.00 – 20.00
Britannia 08.00 – 18.00

Dienstdoende huisartsen
Vrijdag 23 november 2018
Huisarts nachtdienst - Oranjestad
Huisartsenpost Hospitaal 527-4580
Dr. Aljaf
Huisarts nachtdienst - San Nicolaas
Centro Medico San Nicolaas 527-4580
Dr. Tromp
Dienstdoende apotheken
Apotheek nachtdienst San Nicolaas
Botica Seroe Preto 584-4833
Apotheek nachtdienst Oranjestad
Botica Paradera 588-6638

BWN		
15:25 Sesamstraat	6:00 VRT Journaal	
15:40 Sesamstraat 10 voor...	6:45 De Wereld Draait Door	
15:55 Het Klokhuis	7:35 NOS Journaal	
16:10 NOS Jeugdjournaal	8:00 Weerbericht Europa/Afrika	
16:15 Blokken	8:05 Mooi geweest	
16:45 Thuis	8:50 Lief Dagboek	
17:10 Het Sinterklaasjournaal	9:30 Nieuwsuur	
17:20 EenVandaag	10:15 Weerbericht Amerika/Caribiën	
17:35 NOS gesprek minister-president	10:20 Hello Goodbye	
17:45 Dagelijkse Kost	10:50 Pauw	
18:00 VRT Journaal	11:45 Iedereen beroemd	
18:45 De Wereld Draait Door	12:00 VRT Journaal	
19:35 NOS Journaal	12:30 Genaaid	
20:00 Weerbericht Europa/Afrika	13:15 Typisch Bloemenbuurt	
20:05 Mooi geweest	13:45 BinnensteBuiten	
20:50 Lief Dagboek	14:10 MAX Geheugentrainer	
21:30 Nieuwsuur	14:25 Tijd voor MAX	
22:15 Weerbericht Amerika/Caribiën	15:05 Bonnetje!	
22:20 Hello Goodbye	15:55 Sesamstraat	
22:50 Pauw	16:10 W817	
23:45 Iedereen beroemd	16:30 W817	
	16:45 Willem Wever	
	17:05 Het Sinterklaasjournaal	
zaterdag 24 november	17:20 EenVandaag	
0:00 VRT Journaal	17:45 Kook mee met MAX	
0:30 Van Gils & Gasten	18:00 VRT Journaal	
1:25 Vrouw op Mars	18:30 Over eten	
2:00 NOS Journaal	19:20 Rail Away	
2:20 BinnensteBuiten	19:45 NOS Journaal	
2:45 Tijd voor MAX	20:04 Weerbericht Europa/Afrika	
3:25 Sesamstraat	20:10 De TV kijker van het jaar	
3:40 Sesamstraat 10 voor...	20:55 Sanne Wallis de Show	
3:55 Het Klokhuis	21:30 Nieuwsuur	
4:10 NOS Jeugdjournaal	22:00 Weerbericht Amerika/Caribiën	
4:15 Blokken		
4:45 Thuis	22:05 NOS Studio Sport	
5:10 Het Sinterklaasjournaal	Eredivisie	
5:20 EenVandaag	22:55 NOS Studio Sport	
5:35 NOS gesprek minister-president	23:20 De Kist	
5:45 Dagelijkse Kost	23:50 Iedereen beroemd compilatie	

COLOFON

Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V.
Tel: (297) 582-4333
Fax: (297) 582-2368

Bilderdijkstraat 16
Postbus 323,
Oranjestad, Aruba

Directie:
Michael Voges
mvoges@amigoe.com
Grecia Willems
gwillems@amigoe.com

Redactie:
Melissa Stamper (eind redacteur)
Mirte de Rozario
Nadine Salas
Ariën Rasmijn
arubaredactie@amigoe.com

Verkoop Algemeen:
Calisa Roosberg
croosberg@amigoe.com
Stephanie Bislip
sbislip@amigoe.com

AOS Magazine, Social Media & Marketing Coordinator
Tiziana La Torre
tlatorre@amigoe.com

Administratie Algemeen:
Rushilene Lejuez
rlejuez@amigoe.com (advertentie)

Administratie:
Zulaika Kelly
zkelly@amigoe.com
(abonnement)

Zulma Kock
avisoaruba@amigoe.com
(layout)

Distributie:
Zulma Kock
abonementaruba@amigoe.com

Printer:
Caribbean Speed Printers NV Aruba

Klachten over bezorging?
Mail naar:
klachtenaruba@amigoe.com

Kantooruren:
Maandag t/m Vrijdag
8:00 am – 4:30 pm

Bankrekeningnummers:
Caribbean Mercantile Bank
#20651903
Banco di Caribe # 81027801
RBC #100031723
Aruba Bank # 6000400190

Verontrusting binnen de vereniging van lokale medici

‘Onze eigen artsen in Nederland worden vergeten’

WILLEMSTAD — Asosiashon Mediko di Antias (AMA) vindt het een verontrustende ontwikkeling dat het specialistentekort wordt aangepakt door onder meer medici uit de regio aan te nemen. “Er zijn jaarlijks studenten die naar Nederland vertrekken om geneeskunde te studeren. Veel van hen zullen niet terugkeren. Een belangrijke factor is dat er na het afronden van de vervolgopleiding geen enkele baangarantie is op de eilanden.”

Dat veel studenten niet terugkeren, komt volgens AMA door de duur van de opleiding, maar ook door het gebrek aan baangarantie, wat mede wordt veroorzaakt door het gebrek aan een overzicht van welke specialisten er op korte en lange termijn nodig zullen zijn.

“Een dergelijk overzicht is ook moeilijk te verkrijgen. Dit is afhankelijk van verschillende factoren, waaronder een steeds veranderende zorgbehoefte en daaruit voortvloeiend de behoefte aan bepaalde specialisten. Maar misschien nog wel belangrijker is dat er geen verplichte pensioengrens is op Curaçao. Of dit gemis terecht gevonden wordt of niet, het bemoeilijkt een langetermijnplanning en bevordert een disbalans tussen vraag en aanbod”, aldus AMA.

Intentieverklaring
AMA tekende op 6 september vorig jaar een intentieverklaring met minister Suzy Camelia-Römer van Gezondheid, Milieu en Natuur (GMN, PIN) en medisch directeur Franke

Scheper van het St. Elisabeth Hospitaal (Sehos), met als doel het probleem op te lossen door eilandskinderen gericht op te leiden.

“Wij hebben de eerste inspanningen geleverd om dit vorm te kunnen geven door een database op te zetten van artsen die afkomstig zijn van de eilanden maar in Nederland studeren of werkzaam zijn. Op het moment bestaat deze database uit meer dan 200 studenten en afgestudeerden in verschillende fases van hun vervolgopleiding. Het duurt soms wel een aantal jaren voordat jonge artsen na de basisopleiding aan een vervolgopleiding tot medisch specialist kunnen beginnen. Dit komt omdat er in Nederland een maximum aantal opleidingsplekken is om een overschot aan specialisten te voorkomen. De overheid zou de vervolgoledingen (deels) financieren, met als voorwaarde dat deze specialisten na het afronden van de opleiding op Curaçao gaan werken.” AMA vervolgt: “Dat er nu specialisten uit de regio worden aangetrokken, wil niet zeggen dat de overheid

zich niet inspant om de afspraken na te komen, maar wij hadden liever gezien dat er ook meer aan langetermijnplanning wordt gedaan en dat er gebruik wordt gemaakt van onze eigen mensen om vacatures te vullen.”

Dat dit een jaar na dato niet gelukt is, is volgens AMA te wijten aan het feit dat het een hele opgave is om de financiering rond te krijgen en tevens een opleidingsziekenhuis te vinden dat bereid is om de specialisten op te leiden. “De Nederlandse overheid moet ook akkoord geven om specialisten boven het maximale aantal op te leiden. Dit is dus niet iets wat snel opgezet kan worden.”

Langetermijnoplossing
De vereniging concludeert: “Er zijn landgenoten die de opleiding in de regio zijn gaan volgen en het zou fantastisch zijn als deze teruggehaald worden, maar onze vrees is dat het erop neer komt dat er nu geïnvesteerd wordt in het werven van specialisten die noch taal, noch cultuur machtig zijn. Met het werven van specialisten uit de regio is er geen garantie dat deze specialisten ook op lange termijn op Curaçao zullen blijven. Een oplossing is dat er tijdelijke contracten worden aangeboden aan specialisten uit de regio tot wij onze eigen mensen hebben kunnen opleiden.”

OM herstelt beslagtitel Schotte ter uitvoering ontnemingsvonnis Babel

WILLEMSTAD — Er is op 9 november jl. door een deurwaarder abusievelijk een executoriaal beslag in plaats van een conservatoir beslag gelegd op het salaris van Statenlid en tevens MFK-leider Gerrit Schotte, ter uitvoering van het ontnemingsvonnis in de zaak die de naam Babel kreeg. Dat meldt de woordvoerder van het Openbaar Ministerie, Norman Serphos. De advocaat van Schotte heeft daarop een beklag gedaan. Hierop heeft het OM besloten de beslagtitel te herstellen.

“De officier van justitie van het OM Curaçao heeft op 26 oktober jl. het bevel gegeven om conservatoir beslag te leggen op het salaris van de heer Gerrit Schotte. Hieraan lag een machtiging ten grondslag van de rechter-commissaris voor het leggen van conservatoir beslag. Zoals te doen gebruikelijk heeft het OM een deurwaarder de opdracht gegeven het beslag te leggen. Helaas is vervolgens abusievelijk executoriaal beslag gelegd in plaats

van conservatoir beslag. De advocaat van Schotte heeft hierover terecht zijn beklag gedaan.”

Het OM heeft inmiddels de deurwaarder direct verzocht om de beslagtitel zo spoedig mogelijk te herstellen. Het beslag op het salaris van de heer Schotte zal niet worden opgeheven, alleen de beslagtitel zal worden hersteld. Conform de wet is beslag gelegd op eenderde deel van Schotte's salaris.

Het ontnemingsvonnis is van 30 augustus jl. De rechter achtte bewezen dat Schotte omgerekend 1.844.190,36 gulden wederrechtelijk heeft verkregen en dat dit bedrag van hem ontnomen moet worden. Indien hij dit niet betaalt, moet hij drie jaar celstraf uitzitten. De ontnemingsvordering van het OM tegen zijn partner Cicely van der Dijs, die als medepleger van Schotte ook schuldig is bevonden, is door de rechter afgewezen. Zowel het OM als de verdediging is in haar geval ten onrechte uitgegaan van de toepasselijkheid van de nieuwe wetsbepaling. Het huidige Wetboek van Strafrecht (WvSr) is op de laatste dag van het feit in werking getreden; tot die tijd golden de teksten uit het WvSr van de Nederlandse Antillen.

‘Parlementariërs willen vervolgdebatten kustbeheer’

WILLEMSTAD — De reacties van de parlementariërs dinsdag in de Centrale Commissie-vergadering over het beheer van de kust ‘in het verleden, heden en de toekomst’, zaten volgens PAR-Statenlid Stephen Walrond ‘op één lijn’. “Men was het eens over de noodzaak van een serie vervolgdebatten over dit onderwerp. Er vond dinsdag een goede aftrap plaats, waarbij iedereen van mening was dat men over dit onderwerp – waarover door de onduidelijkheid die er nu is, vaak op emotioneel beladen wijze gediscussieerd wordt – op een volwassen manier moet kunnen beraadslagen om zo tot een duidelijk kustbeheer en -gebruik te komen. Dit mede met het oog op toekomstige generaties.”

Hij geeft aan dat onduidelijkheid onder de bevolking en de ‘vermeende aanname dat de kust overal vrij toegankelijk dient te zijn’ een beantwoording van de vragen behoeft over wat nu de vigerende wet- en regelgeving is en wat de geldende afspraken zijn binnen internationale verdragen en wat het gehanteerde beleid is ten aanzien daarvan. “De Centrale Commissie-vergadering werd geschorst en zal nog een vervolg krijgen

voor de beantwoording van vragen door de minister van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning (VVRP). Met de beantwoording van de vragen kan men het geheel inventariseren om daarna over de toekomst te kunnen vragen. En, zoals men nu op mijn voorstel heeft gereageerd, komen er nog vervolgebatten”, aldus Walrond, die in het kader van debatten over dit onderwerp ook een belangrijke rol ziet weggelegd voor bijvoorbeeld het

Standpunt
Op de vraag wat zijn persoonlijke standpunt in de kwestie is, antwoordt hij: “Enerzijds meen ik, vanuit idealisme, dat de vrije toegang zeker gesteld moet zijn, maar gezien de ontwikkelingen in het verleden – die tot de bestaande situatie langs de kust hebben geleid – heb ik ook een pragmatische instelling, waarbij ik naar de realiteit kijk, en het idealisme als zodanig kan parkeren, om het hoogst haalbare

CBCS had geen toezicht op investeringsvehicle Ennia Solvabiliteitsprobleem Ennia kan grote gevolgen hebben voor polishouders

WILLEMSTAD — De noodregeling die de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (CBCS) aan het gerecht verzocht uit te roepen, is naar de mening van de bank een maatregel die zeker op zijn plek was. De toezichtregels wijzen erop dat een solvabiliteitsprobleem serieus genoeg is om er toezichtregels voor te hebben, aldus interim-directeur van de CBCS, José Jardim. “Het solvabiliteitsprobleem van Ennia was niet in het voordeel van de polishouders.”

Het verzoek van de noodregeling door de CBCS had geen verrassing moeten zijn voor Ennia. Er werd diverse keren geprobeerd om de activa terug te krijgen op de balans van het bedrijf, en het bedrijf was daarnaast sinds oktober 2016 onder stille curatele. Verder liepen er vanaf januari tot en met juni van dit jaar gesprekken tussen de CBCS en Ennia, waaruit geen resultaat kwam. “De instructies werden niet gevolgd, dus alle alarmbelletjes gingen bij ons rinkelen. Het solvabiliteitsprobleem lijkt op een administratief aspect, maar deze overtreding heeft zware repercussies voor de polishouders en we konden dit niet zomaar voorbij laten

gaan”, aldus Jardim. Een meerderheid van de activa van Ennia bevindt zich ergens anders en dus niet op de balans van het bedrijf. Zo bevindt 500 miljoen gulden zich in de VS en is ongeveer 500 miljoen gulden geïnvesteerd in Mullet Bay op St. Maarten. Volgens het jaarverslag van Ennia over 2016 was de totale waarde van de activa van Ennia Caribbe Leven bijna 1,7 miljard gulden. Jardim heeft al eens eerder verklaard dat vooral activa van Ennia Caribbe Leven werden verplaatst. EC Investments was het investeringsvehicle van de groep.

Geen toezicht
Het solvabiliteitsprobleem

moet niet kleiner worden gezien dan het in werkelijkheid is: EC Investments (ECI) is een entiteit die niet onder toezicht van de CBCS staat. Zodoende had de centrale bank vóór het uitspreken van de noodregeling geen toezicht op de handelingen van ECI (waar fondsen van Ennia Caribbe Leven aan zijn geleend) en konden er ook geen instructies worden gegeven in het geval van bijvoorbeeld een te hoog concentratierisico. Stel dat daarnaast een crediteur van ECI het faillissement van de entiteit zou vorderen en dat ECI failliet zou worden verklaard, dan zou ook de intercompany loan van Ennia Caribbe Leven aan ECI gevaar lopen, legt Jardim uit.

Richtlijnen
Deze investeringsconstructie van Ennia bestaat al meer dan tien jaar, maar vóór 2015 was het niet in strijd met de regels van de CBCS. In 2015 werden nieuwe waarderingsgrondslagen voor het invul-

len van de Aras Valuation Guidelines ingevoerd, waarbij niet alle intercompany loans meer waren toegestaan. Maar men wist allang, vanaf 2011, dat de regelgeving eraan zou komen en had dus veel tijd om na te denken over hoe aan de nieuwe regelgeving te voldoen.

Verder werden er ook eerder instructies gegeven, buiten de waarderingsgrondslagen om, over bijvoorbeeld een te hoog concentratierisico. “Wat men moet begrijpen, is dat wij deze regels niet zelf hebben verzonnen”, aldus Jardim. Hij stelt dat nieuwe regelgeving niet voor niets wordt opgesteld. Het zijn vaak internationale regels die Curaçao (soms jaren later) overneemt. De nieuwe regelgeving wordt in veel gevallen opgesteld naar aanleiding van een probleem waar één of meerdere landen mee geconfronteerd werden, om vervolgens te voorkomen dat zo'n geval zich opnieuw, of in een ander land, voordoet.

Gesprongen waterleiding Caracasbaaiweg zorgt voor overlast

Foto:André Nagtegaal

WILLEMSTAD — Menig automobilist kreeg gisterochtend tussen ongeveer 06.00 en 08.00 uur op de Caracasbaaiweg een gratis ‘carwash’ bij het passeren van een gesprongen Aqualetra-waterleiding, een metershoge waterspray die per abuis, door de aannemer belast met de wegwerkzaamheden, was veroorzaakt. De spray voor de kerk van Janwe zorgde voor opzien omdat deze uit de verte te zien was.

Bewoners en ondernemingen aan de Caracasbaaiweg en in Janwe, Dominguito en Ko-

raal Specht zaten hierdoor uiteindelijk twee uur zonder water. Ook het verkeer dakte aardig in op de rotonde. Het betrof een hoofdleiding, zo bevestigd Aqualetra-woordvoerder Sharo Biker desgevraagd: “Omdat het een hoofdleiding betrof en de reparatie niet met waterdruk uitgevoerd kon worden, werd de watertoe-

voer afgesloten. Hierdoor kwamen voornoemde wijken dus automatisch zonder water te zitten. Men heeft hard gewerkt om de reparatie zo snel mogelijk af te ronden.” Haar schatting, omstreeks 09.00 uur, dat de reparatie twee uur zou duren, bleek achteraf te kloppen.

Gezien de flinke waterstroom zal menig passant bij het lekverlies stil hebben gestaan. Een omwonende maakte omstreeks 06.00 uur melding van problemen met water. Op de vraag of er een schatting kan worden gemaakt om hoeveel lekverlies het gaat, zegt Biker: “We

hebben begrepen dat het raak was bij de uitvoering van wegwerkzaamheden door CWM. We weten niet wanneer de waterleiding is stukgegaan en kunnen daarom ook geen schatting maken omtrent lekverlies. Overigens zal Aqualetra vanaf volgend jaar de zogenoemde intelligente watermeters introduceren, waarmee in dit soort gevallen ook het lekverlies beter in kaart kan worden gebracht.”

Nutsbedrijf Aqualetra werkt aan de introductie van een intelligente meter die inzage geeft in het verbruikpatroon van huishoudens.

Voetganger op Julianabrug aangereden

WILLEMSTAD — Een bekende van politie, Nicole Lake, werd woensdagavond laat op de Julianabrug aangereden door een SUV. Kennelijk liep ze midden op de weg.

Diverse voertuigen hebben haar gezien, maar konden niet op tijd een ongeluk voorkomen. De bestuurder van de SUV zag haar echter niet op tijd en kon niet meer uitwijken, waardoor

ze werd aangereden. Er werd een ziekenwagen ingeschakeld die haar naar het ziekenhuis heeft gebracht voor medische behandeling. Haar gezondheidstoestand – alhoewel zij gisteren stabiel leek – is onbekend. De jonge vrouw is een bekende van de politie die eerder in de Justitiële Jeugdinrichting Curaçao (JJIC, voorheen GOG) was opgenomen en vaak in het nieuws was vanwege haar

meerdere ontvluchtelingen uit de jeugdinrichting. Later werd zij naar Nederland overgebracht voor behandeling. De overbrenging in 2016 kwam na een belofte van het Openbaar Ministerie tijdens de laatste zaak tegen Lake. Zij heeft haar straf daar uitgezeten, keerde later terug naar Curaçao en nu is ze weer in het nieuws, nadat ze gisteren om onbekende redenen de Julianabrug is opgelopen, met genoemde gevolgen.

Ex-agent Marechaussee Bonaire veroordeeld wegens diefstal

KRALENDIJK — Een inmiddels uit het korps vertrokken agent van de Koninklijke Marechaussee heeft een voorwaardelijke gevangenisstraf van veertig dagen plus een proeftijd van drie jaar opgelegd gekregen voor de diefstal van 500 dollar. J.B.C., die ook een taakstraf van 80 uur ontving, bekende dat hij het geld op 1 augustus had gestolen uit een openstaande kluis tijdens de inspectie van een vaartuig.

De veroordeelde is evenwel niet schuldig bevonden aan betrokkenheid bij een inbraak op dezelfde boot die in de nacht daarop plaatsvond en waarbij verschillende spullen zijn ontvreemd. Het Openbaar Ministerie had onvoldoende bewijs om de

ex-agent hiervoor in staat van beschuldiging te stellen. Volgens het OM heeft J.B.C. met zijn handelen de reputatie van de Marechaussee, en daarmee ook die van de overheid, ernstig beschadigd. Tijdens de strafzitting gisterochtend betuigde J.B.C.

spijt van zijn misstap. Na zijn arrestatie, enkele dagen na de verdwijning van het geld, heeft hij zelf ontslag genomen bij het korps. Het Hof van Justitie in Kralendijk nam de strafeis van het OM in zijn totaliteit over. Het is niet de eerste keer dat geüniformeerde agenten op Bonaire in de fout gaan. Dienders zijn in het verleden betrokken geweest bij inbraken die niet altijd tot rechtszaken hebben geleid. Wel worden foute agenten steevast uit hun functie ontheven.

Amak deelt prijzen Edgar Supriano en Pen di Mérito uit

WILLEMSTAD — De associatie van muzikanten en artiesten, Amak, vierde gisteren de Dag van de Muziek. De jaarlijkse Edgar Supriano prijzen aan bands en artiesten die het afgelopen jaar het meest hebben betekend voor de Curaçaose muziekindustrie, en ook de Pen di Mérito, worden dan in Sambil uitgereikt.

De prijs wordt sinds 1989 uitgereikt en is vernoemd naar de ‘Gouden Trompet’ van Estrellas del Caribe. De winnaars zijn al vóór de prijsuitreiking bekend. In tegenstelling tot voorgaande jaren heeft Amak entertainmentjournalisten van enkele radiostations en kranten ge-

Foto: Edel Sambil

zen. Dat werd Forsa Dos. Na kritiek op deze keuze heeft het bestuur dinsdag besloten om de prijs in deze categorie aan beide bands uit te reiken. Dus zowel Forsa Dos als Classic XD krijgen de prijs voor beste comebackband. Band van het jaar is ERA. Clinton Hato is uitgeroepen tot zanger van het jaar. Ook zijn lied ‘Kon a bai’ is in de prijzen gevallen. Entertainment band van het jaar is Dolce.

De prijsuitreiking was van 19.30 tot 22.30 uur bij The Event & Entertainment Square in winkelcentrum Sambil. Het is tevens de afsluiting van het jubileumjaar van Amak, die dit jaar hun 50-jarig bestaan vierde.

Amak-voorzitter Manfred Feco Gomes (l).

vraagd om een formulier met de genomineerden in te vullen. Afgelopen zondag is het bestuur van Amak door de lijsten gegaan. In de categorie ‘Comeback’

was de eindstand onbeslist. Forsa Dos en Classic XD hadden evenveel stemmen. Het Amak-bestuur bedacht toen een mechanisme om de uiteindelijke winnaar te kie-

Stenapa bestaat 30 jaar

ORANJESTAD — De St. Eustatius National Parks Foundation (Stenapa) viert dit jaar haar dertigjarig bestaan. De non-profit, niet-gouvernementele organisatie werd opgericht in 1988. Sindsdien houdt de stichting zich bezig met de bescherming van Statia's National Marine Park, de Quill/Boven National Park en de Miriam Schmidt Botanical Garden.

De nationale parken beslaan 33 vierkante kilometer van Statia. Het werk wordt ver-

Foto: Stenapa

sterkt door het lidmaatschap van de Dutch Caribbean Nature Alliance, DCNA. De activiteiten van Stenapa leunen zwaar op de continue

stroom stagiaires en vrijwilligers, zowel van het eiland als uit het buitenland. Zij bieden hun tijd en vaardigheden aan bij diverse zee- en

landprojecten en werken samen met de park rangers en managers. Stenapa houdt zich onder meer bezig met de met uitsterven bedreigde antillenleguaan, de Lesser Antillean iguana, controleert en onderhoudt de Quill en het Boven Park, beschermt schildpadden en kweekt en plant koraal. Binnenkort komt daar de herbebossing na de orkanen bij en de bescherming van zeezoogdieren en de haaien in het Yarari Marine Mammal Shark Sanctuary, dat dit jaar in september in de wateren bij Statia werd gevestigd.

Afvalbeheer Saba vordert

THE BOTTOM — De vorderingen op Saba met betrekking tot de verdere verbetering van het afvalbeheer gaan door. Een grote stap vooruit is de nieuwe, moderne luchtbrander, die na januari volgend jaar operationeel moet zijn. Hij brandt veel effectiever en efficiënter, kan veel meer volume aan, en zou minder rook moeten produceren.

De huidige brander die al vele jaren in bedrijf is om niet-recycleerbaar afval te verbranden, maakt gebruik van lucht om zo min mogelijk rook en warmte te produceren. Afhankelijk van de wind is de rook die ontstaat hinderlijk voor bewoners en scholen in St. Johns. Het is geen grote installatie en wordt daarom bijna dagelijks gebruikt. De nieuwe luchtbrander is veel groter en kan drie tot vier keer het volume van de huidige luchtbrander aan, legt Planbureau-hoofd Bobby Zagers uit. De nieuwe brander verbrandt afval bij hogere temperaturen en genereert minder rook. “Doordat hij groter is, hoeft hij ook niet elke dag ingezet te worden”, stelt Zagers.

De nieuwe, veel efficiënter werkende brander komt op een lege plek naast het recyclinggebouw. En omdat de brander op sporen staat, kan

hij, indien nodig, gemakkelijker worden verplaatst. De nieuwe ROI Envirosaver brander moet eind dit jaar vanuit Canada aankomen. In januari komen een ontwerper en een technisch team in verband hiermee naar Saba.

Recycling

Saba heeft een lange weg afgelegd waar het gaat om het beheer van vast afval. Er is veel verbeterd sinds de stortplaats werd verplaatst naar de huidige locatie na orkaan Hugo, vooral sinds 2007, met de komst van verschillende projecten en investeringen om het afvalbeheer in de ruimste zin te verbeteren. Recycling heeft geleid tot een enorme reductie van de hoeveelheid afval die moet worden verbrand, het is een zeer belangrijk aspect in afvalbeheer. “Hoe meer mensen recyclen, hoe minder afval moet worden verbrand, waardoor op zijn beurt de hoeveelheid

rook vermindert”, benadrukt gedeputeerde Bruce Zagers.

De recyclebare materialen worden gesorteerd op een transportband en gescheiden in tin, aluminium, kunststof en bruin, groen en wit glas. Voor een maximaal effect worden de recyclebare materialen ook zoveel mogelijk uit de vuilnisbakken gehaald. Dit is een zeer omslachtig en tijdrovend proces en het is veel effectiever om vooraf te sorteren, voordat het afval bij de bedrijven en huizen wordt verzameld. Het glas wordt gesorteerd en per kleur geplet en in grote afzonderlijke zakken gedaan om geëxporteerd te worden. Een zogenoemde balenpers perst karton samen tot balen. Banden worden ook samen-geperst in dezelfde balenpers, evenals metalen blikjes, plastic flessen en aluminium blikjes.

Deze balen worden vervolgens in containers geplaatst totdat het volume voldoende is en worden vervolgens verzonden. Grote stukken metaal, inclusief autowrakken, worden allemaal op een aparte plek verzameld totdat transport

kan worden geregeld om ze van het eiland te krijgen.

Orkaanschade

De voor- en achterkant van het recyclagegebouw – een ronde metalen constructie die in 2014 werd opgezet – leed schade door orkaan Irma. De constructie zelf weerstond de orkaan, maar de metalen gevels, inclusief de grote deuren aan de voor- en achterkant, werden weggeblazen. Het gebouw wordt afgesloten om te voorkomen dat het plastic wegwaait en het stof het gebouw binnenkomt en de apparatuur beschadigt. Er zijn plannen om de voor- en achterkant te reconstrueren, niet met metaal maar met beton en hout. Dit is eenvoudiger te onderhouden. De deuren zijn groot genoeg om een lader in en uit het gebouw te krijgen, voor het geval dat de apparatuur binnenin moet worden verplaatst of vervangen.

Dit project wordt gefinancierd via een speciaal fonds voor orkaanschade van het Nederlandse ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Dit fonds werd ook gebruikt voor de aanschaf van de nieuwe luchtbrander.

Volksoperahuis met ‘Greaseman’ op Curaçao

WILLEMSTAD — Het muzikale theaterstuk Greaseman van het Volksoperahuis beleeft volgende week zijn Curaçaose première. De voorstelling Greaseman biedt een frisse blik op de gezamenlijke geschiedenis van Nederland en Curaçao, gebracht met jazzy calypso-klanken, oliedrum, trompet en rake liederen.

Greaseman is een volkslegende. Een mysterieuze man doolt door de straten en maakt de buurt onveilig. Het is onmogelijk hem te pakken te krijgen; zijn hele lichaam is ingesmeerd met olie, waardoor hij iedereen ontglipt. In de volksmond staat hij bekend als de ‘Greaseman’. Het Volksoperahuis combineert het verhaal van deze mysterieuze man met het ruim honderdjarig bestaan van de olieaffinaderij op het eiland. De inkomsten van de raffinaderij zijn van levensbelang voor de bevolking, maar de vervuiling op het eiland is enorm. In Greaseman keert een voormalig Shell-manager uit Nederland terug naar het eiland. Een Curaçaose vrouw confronteert hem daar met

spoken uit het verleden en de vervuiling van nu. Met de komst van de man duikt ook de Greaseman weer op. De laatste keer dat hij gezien werd was in 1969, tijdens een arbeidersopstand tegen de Shell. Er lijkt weer iets te broeien. De vaste Volksoperahuis-kern van Kees Scholten en Jef Hoffmeister wordt in Greaseman aangevuld met zangeres Susan Malaika Bailey, steelpan-drummer Konkie Halmeyer en trompettist en multi-instrumentalist Walther Muringen.

Theaterexplosie

Op zondag 2 december wordt Greaseman tijdens de Theaterexplosie bij Teater Norman de Palm gepresenteerd. Op deze dag wordt naast

Greaseman ook MULA op de planken gebracht. Met hapjes, drankjes en muziek wordt de ontwikkeling van theater op Curaçao gevierd; de ontwikkeling die het mogelijk maakt dat kritische, prikkelende en vernieuwende stukken kunnen worden geproduceerd. Deze twee producties houden het publiek een spiegel voor en zijn aanleiding om verder te denken. MULA is een indringende Papiamentstalige voorstelling over een van de meest donkere periodes in de recente Curaçaose geschiedenis. De tijd waarin bolletjes-slikkers de vertrekhal van Hato bevolkten en hun leven op het spel zetten om uit de armoede te ontsnappen, schulden af te betalen of feest te kunnen vieren. Velen haalden het niet. Het stuk wordt vertoond met Engelse ondertiteling.

Gratis concert

Op woensdag 28 november is er een gratis concert met de

Foto: Jochen Jurgens

Susan Malaika Bailey heeft een diepe soulstem die ze met veel gevoel voor funk laat klinken.

muzikanten van Greaseman bij het Floris Suite Hotel. Het concert is voor cultuurliefhebbers om alvast in de stemming te komen en begint om 20.00 uur. Greaseman is van 30 november tot en met 2 december te zien bij Teater Norman de Palm.

JOIN OUR AWARD - WINNING TEAM

Ranked among top 10 Hotels in the World by TripAdvisor
Featured in top 10 Hotels in the Caribbean by Travel + Leisure

EXCELLENT BENEFITS:

Competitive Salaries, Pension Plan, Health-Disability-Life Insurances, Dental & Vision Insurance, Savings Plan, Loan Availability, Shift Meal, General Bonus.

WELLNESS EXPERIENCE SUPERVISOR

- Strong leader to create and execute world class wellness experience
- Outgoing personality with excellent interpersonal & sales skills
- Passion and interest in health and holistic wellness
- Nutritional expertise preferred
- Experience in hospitality, wellness or service related industry
- Self starter with great organizational skills
- Excellent compensation according to experience

F&B Manager

- Exemplify the highest standards of honesty and integrity.
- Highly confident in your abilities and detail-oriented.
- A team player and excellent communication skills.
- Have a love and passion for the hospitality industry.
- Lead the team by example and know when and how to support the staff
- Ready to take on ownership of the complete front of the house operations
- Fluent in English; German is a plus
- Minimum of 5 years experience in F&B Management in a 5 star hotel environment

FRONT DESK SUPERVISOR

- Previous experience is an asset
- Excellent leadership and team management skills
- Fluent in English with excellent written and verbal communication
- Strong guest service orientation and training skills preferred
- Degree or diploma (preferred in hospitality and/or Tourism Management)

HOTEL CONCIERGE / FRONT DESK AGENT

- Preferably with experience in customer service
- Proficiency in English; Italian and/or German is a plus
- Excellent communication skills
- Polite and confident with a great deal of patience
- Ability in multitasking and time-management
- Aptitude in resolving issues with a customer-focused orientation
- High school diploma; degree in hotel management or relevant field will be a plus

HR Director & PR

- Lead employee development and training initiatives, to ensure maximum performance in accordance to hotel standards and staff engagement
- Maintain and update HR procedures & stay updated on labor laws and ensure company compliance
- Liaison with accounting on payroll, and other issues
- Interest in community involvement projects & sustainability
- Social Media Marketing
- Organize and host press/journalist visits
- Maintain overview of tech stack, optimize use of current platforms and consider new software and or procedures and oversee implementation with the IT team
- Minimum 5 years leadership experience

Please send your resume by Email: jobs@bucuti.com or Fax: 582-5272 or Call: 583-1100 ext 136 for appointment. Before applying, please register at DPL

Nabestaanden MH17 klagen Rusland aan bij hof

STRAATSBURG — Nabestaanden van zeventig mensen die om het leven kwamen toen vlucht MH17 uit de lucht werd geschoten, hebben een klacht tegen Rusland ingediend bij het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM). Ze beschuldigen Rusland van het neerhalen van de Boeing boven Oost-Oekraïne in 2014 en van het tegenwerken van de waarheidsvinding in de jaren daarna.

“De nabestaanden storen zich aan de opstelling van de Russische Federatie”, zegt hun advocaat Veeru Mewa. Hij bevestigt na berichtgeving van de NOS dat zij menen dat Rusland hun grondrechten heeft geschonden. Normaal gesproken komt het hof in Straatsburg pas in beeld nadat de hoogste nationale rechter uitspraak heeft gedaan. “Maar zie je het voor je, in Rusland tegen Rusland procederen?”, vraagt advocaat Mewa retorisch. Hij zet grote vraagtekens bij de onafhankelijkheid van de Rus-

sische rechtspraak.

Voor de 95 nabestaanden is een uitspraak van het Europees Hof ‘van enorm belang voor de verwerking en een erkenning van hun positie’, zegt Mewa. Concreet heeft Rusland volgens de aanklacht het recht op leven geschonden en daarmee ook het recht op ‘eerbiediging van het gezinsleven’. Toen het vliegtuig van Malaysia Airlines uit de lucht werd geschoten kwamen 298 mensen om het leven, van wie er 196 uit Nederland kwamen. Door niet behoorlijk mee te

werken aan het onderzoek van het internationale Joint Investigation Team (JIT), dat onder Nederlandse leiding de daders wil vervolgen, schendt Rusland volgens de advocaat ook zijn plicht om effectief onderzoek te doen naar misdrijven. “Rusland verzuimt niet alleen medewerking te verlenen, maar verspreidt ook desinformatie.”

Rusland tekende in de jaren negentig het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en erkende daarmee het hof. De rechters in Straatsburg hebben Moskou al honderden keren veroordeeld voor mensenrechtenschendingen. Onder meer leden van de punkband/actiegroep Pussy Riot en oppositieleider Aleksej Navalny vonden het hof aan hun kant.

IS-aanhanger krijgt 38 jaar cel in Australië

CANBERRA — Een IS-aanhanger die hielp bij de voorbereidingen voor een terroristische moord, is in Australië veroordeeld tot een gevangenisstraf van 38 jaar. Milad Atai (22) weigerde op te staan voor de rechter en moest lachen toen hij de strafmaat hoorde, bericht omroep ABC.

De man was betrokken bij het plannen van de moord op een politiemedewerker in 2015. Toen schoot een vijftienjarige jongen het slachtoffer dood bij het politiebureau in Paramatta. Atai assisteerde extremist Raban Alou, die het vuurwapen bemachtigde voor de latere schutter. Atai had eerder spijt betuigd voor zijn daden, maar is daar weer op teruggekomen. Hij schreef brieven waarin hij

benadrukte ‘blij’ te zijn met zijn optreden. De twintiger stak een wijsvinger omhoog toen hij na de uitspraak werd weggeleid. Dat gebaar wordt gezien als een IS-salut. Zijn medeverdachte Alou toonde eerder dit jaar evenmin berouw. Hij schreeuwde destijds ‘dit is pas het begin’ nadat hij tot 44 jaar cel was veroordeeld. De jonge schutter was na de aanslag zelf doodgeschoten door de politie.

**Fundacion
Arubano di
Esnan
Visualmente
Incapacita**

Primavera 233, Aruba
Tel.(297)582-5222/
582-5051,
fax (297)582-0306
e-mail:
favi@setarnet.aw
website:
<http://www.favi.org>

Geweld tegen migranten optie voor Trump

Migrantenkinderen, voornamelijk uit Honduras, spelen met de Mexicaanse politie bij de grensovergang in Tijuana.

WASHINGTON — President Donald Trump heeft het leger laten weten dat het ‘dodelijk geweld’ aan de grens met Mexico mag gebruiken als dat noodzakelijk zou zijn. In een gesprek met verslaggevers gisteren sprak hij ook de hoop uit dat het niet zover zal komen.

Ook zei Trump dat hij de hele grens tussen de VS en Mexico zou kunnen sluiten als het conflict met de migranten die naar de VS willen reizen escaleert. “En

dan bedoel ik de hele grens. En Mexico zal dan niet in staat zijn om zijn auto's in de VS te verkopen.” Trump heeft ongeveer 5800 militairen naar de grens met Mexico gestuurd in reactie op de duizenden migranten die vanuit Midden-Amerika

naar de Verenigde Staten willen reizen. Minister van Defensie James Mattis zei woensdag dat de militairen die naar de grens met Mexico zijn gestuurd meer bevoegdheden hebben gekregen om de grensbewakers te ondersteunen.

Premier Spanje blijft tegen brexitakkoord

MADRID — Spanje dreigt nog steeds de brexitdeal te blokkeren als de EU zich in de kwestie Gibraltar niet in klare taal achter Madrid schaaft. De Spaanse premier Pedro Sánchez heeft vandaag na een telefoongesprek met zijn Britse collega Theresa May laten weten dat de bestaande ontwerp teksten voor de brexit onaanvaardbaar zijn.

Hij had eerder EU-Commissievoorzitter Jean-Claude Juncker al bedreigd met een veto over de deal, omdat de Britse kroonkolonie Gibralt

ar in onderhandelingen in zijn ogen niet als onderdeel van het Verenigd Koninkrijk mag worden beschouwd. Dit moet volgens Sánchez ook in

handeld. Spanje verloor het schiereiland in 1704 door een aanval van een Nederlands-Britse vloot en stond het negen jaar later tandenknaarsend bij verdrag aan Engeland af. Dat probeert Madrid al meer dan driehonderd jaar met diplomatie en pesterijen ongedaan te maken. Gibraltar stemde in 2016 massaal tegen de brexit.

SPORT

Brons voor Smeekens op de 500 meter

TOMAKOMAI — Jan Smeekens heeft bij de wereldbeker schaatsen in Tomakomai brons veroverd op de 500 meter. De regerend wereldkampioen op deze afstand eindigde in de Japanse buitenlucht in een tijd van 35,58 seconden. Tatsuya Shinhami zegevierde voor eigen publiek (35,45), gevolgd door zijn landgenoot Yuma Murakami (35,53).

Voor Shinhami (22) was het zijn eerste wereldbekerzege. Smeekens (31) pakte zijn 38e wereldbekermedaille op deze afstand. Vorig weekende belandde hij in Obihiro nog twee keer buiten het podium, evenals de andere Nederlandse deelnemers. Smeekens noemde de omstandigheden ‘superzwaar’ in Tomakomai. “Het is lang geleden dat ik op een 500

meter zó verrot ben gegaan”, bekende hij bij de NOS. “Je voelt de kou overal, in je longen, in je keel en op je ogen. Ik kreeg er hoofdpijn van.

Toch vind ik schaatsen in de buitenlucht wel grappig. Ik ben opgegroeid op een buitenbaantje in Deventer. Ik zie het als een uitdaging om jezelf zodanig voor te bereiden dat je toch goed

kunt zijn. Het is mooi dat ik nu weer het podium heb gehaald.” Dai Dai Ntab reed vandaag de zevende tijd (35,82). Kai Verbij kwam niet verder dan de vijftiende tijd (36,08).

De Russische troef Pavel Koelizjnikov moest genoegen nemen met de zesde plaats (35,80). Olympisch kampioen Havard Lorentzen uit Noorwegen eindigde zelfs nog onder hem: elfde in 35,95.

Kjeld Nuis zegevierde eerder op de dag in de B-divisie met een tijd van 35,90. Michel Mulder reed de tweede tijd (36,09).

Skiër Guay stopt na crash teamgenoot

LAKE LOUISE — De Canadese skiër Erik Guay heeft vlak voor de start van zijn wereldbekerseizoen besloten om per direct te stoppen. De 37-jarige Guay zag woensdag teamgenoot Manuel Osborne-Paradis hard onderuit gaan tijdens de training voor de afdaling in Lake Louise. Osborne-Paradis (34) liep daarbij een dubbele beenbreuk op.

“Na de crash van ‘Manny’ kostte het me heel veel moeite om zelf door de startpoort te gaan”, zei Guay een dag later. “Ik ben terug naar mijn hotel gegaan en heb nagedacht, want ik wilde geen overhaaste be-

slissing nemen. Maar de beslissing om te stoppen zat al in mijn hoofd.”

Guay veroverde vorig jaar bij de WK in Sankt Moritz de wereldtitel op de super-G. De Canadees, die in 2011

al wereldkampioen werd op de afdaling, miste begin dit jaar vanwege rugproblemen de Olympische Spelen van Pyeongchang. “Dit is een risicovolle sport. Ik wil best risico's nemen als ik de kans heb om op het podium te eindigen. Maar als ik niet kan meedoen om de prijzen, heeft dat geen zin”, zei Guay, die zich met 25 podiumplaatsen in de wereldbeker de meest succesvolle Canadese skiër ooit mag noemen.

McCarthy keert terug als bondscoach Ierland

DUBLIN — Mick McCarthy keert terug als bondscoach van de voetballers van Ierland. Media uit het land melden dat hij de opvolger wordt van Martin O'Neill, die woensdag opstapte.

Eerder bekleedde de oud-international de functie tussen 1996 en 2002. Op het WK van 2002 bereikte Ierland onder leiding van McCarthy de laatste zestien. De trainer heeft geen werk, sinds hij in april

vertrok bij Ipswich Town. O'Neill vertrok na slechte resultaten van de Ierse nationale ploeg in de Nations League. Begin dit jaar nog had hij zijn contract tot 2020 verlengd.

Pröpper na enkelblessure weer inzetbaar

BRIGHTON — Davy Pröpper is na ruim anderhalve maand hersteld van een enkelblessure. De Nederlandse middenvelder van Brighton & Hove Albion zou morgen tegen Leicester City weer mee kunnen spelen, zei trainer Chris Hughton gisteren.

Pröpper liep de blessure begin oktober op en meldde zich kort daarna bij bondscoach Ronald Koeman af voor de interlands tegen Duitsland en België. De oud-PSV'er kon afgelopen week ook niet meespelen in de wedstrijden tegen

Frankrijk en Duitsland. Pröpper had de eerste acht competitiewedstrijden een basisplaats bij Brighton. Daarna raakte hij geblesseerd. Brighton staat na twaalf speelronden op de twaalfde plaats in de Premier League.

**Fundacion pa Hende Muhe
den Dificultad**
Bel: 583 5400 – Primavera 1-B
Ma – Vr 8 am – 5 pm

STOP Huiselijk geweld!

Meer dan alléén een krant!

Sluit een abonnement bij Amigoe en maak kans om fantastische prijzen te winnen!

Nieuwe abonnees maken kans op o.a. een weekend-stay bij The Mill Resort tot een jaar gratis abonnement van Amigoe!

Ben je al abonnee?
Breng een nieuwe abonnee mee en maak kans op een gratis dagje Wellness!

Ook overal de Amigoe lezen?
Kijk dan snel op www.amigoe.com

Euro

Gemengd

AMSTERDAM — De Europese aandelenbeurzen lieten vandaag een gemengd beeld zien. Op het Damrak zette Alice Europe de daling voort na de teleurstellende handelsupdate een dag eerder. Beleggers hielden de blik vooral gericht op de Verenigde Staten, waar op deze zogenoemde Black Friday het startschot voor de belangrijke koopjesperiode voor de feestdagen wordt gegeven. De AEX-index op Beursplein 5 noteerde rond het middaguur een fractie lager op 513,91 punten. De MidKap daalde 0,1 procent tot 691,97 punten. De beursgraadmeters in Londen, Frankfurt en Parijs klommen tot 0,3 procent. Op Wall Street zullen beleggers na Thanksgiving Day terugkeren voor een halve handelsdag. De Britse regionale luchtvaartmaatschappij Flybe dikte 38 procent aan in Londen door overnamespeculatie. Volgens Britse media wil Virgin Atlantic het bedrijf kopen. De euro was 1,1366 dollar waard, tegen 1,1401 dollar een dag eerder. De prijs van een vat Amerikaanse olie zakte bijna 5 procent tot 51,95 dollar. Brentolie werd 3,1 procent goedkoper en kostte 60,67 dollar per vat.

Tokio

Flink lager

TOKIO — De Chinese aandelenbeurzen gingen vandaag flink omlaag door de aanhoudende handelsspanningen tussen de Verenigde Staten en China. Elders in het Verre Oosten lieten de beursgraadmeters ook overwegend verliezen zien. Beleggers hielden de blik vooral gericht op de Verenigde Staten, waar op deze zogenoemde Black Friday het officieuze startschot voor de belangrijke feestdagenperiode wordt gegeven. De beurzen in Shanghai en Shenzhen leverden tussentijds respectievelijk 2,2 procent en 3,1 procent in. De Hang Seng-index in Hongkong noteerde 0,7 procent lager en de Kospi in Seoul zakte 0,9 procent. De All Ordinaries in Sydney hield het hoofd boven water en eindigde 0,4 procent in de plus onder aanvoering van de Australische banken. De beurs in Japan was gesloten vanwege de Dankdag voor de Arbeid.

Wall Street

Verlies

NEW YORK — De aandelenbeurzen in New York zijn vandaag met verliezen aan de verkorte handelsdag begonnen. De beurzen zijn traditiegetrouw maar een halve dag open op de dag na Thanksgiving, waarop de handel helemaal stil lag. Er is nauwelijks nieuws voorhanden om Amerikaanse beleggers richting te geven. Winkelbedrijven staan misschien nog het meest in de belangstelling op wat in de volksmond Black Friday wordt genoemd. De toonaangevende Dow Jonesindex stond in de openingsminuten 0,7 lager op 24.294 punten. De breder samengestelde S&P 500 verloor ook 0,7 procent tot 2632 punten. Technologiegraadmeter Nasdaq zakte 0,5 procent tot 6940 punten. Op de vrijdag na Thanksgiving begint traditioneel het kerstinkopenseizoen, vanuit de belangrijkste periode van het jaar voor de meeste winkeliers. Veel mensen nemen de dag vrij om inkopen te doen. De maandag na Thanksgiving staat bekend als Cyber Monday. Op die dag gaan Amerikanen op zoek naar aanbiedingen op internet. Retailers als Amazon, Target en Walmart lieten weinig beweging zien.

‘VS vragen bondgenoten om Huawei ban op te leggen’

WASHINGTON — De Amerikaanse regering roept bondgenoten op om de Chinese smartphone- en netwerktechnologiegigant Huawei in de ban te doen. Dat schrijft *The Wall Street Journal* op basis van ingewijden met kennis van de zaak. Er zijn in Washington zorgen over risico's met cyberveiligheid rond Huawei.

Naar verluidt hebben de VS contact gelegd met landen als Duitsland, Italië en Japan om hen te wijzen op de risico's rond apparatuur van Huawei. Het bedrijf is een van 's werelds grootste smartphonefabrikanten en leveranciers van mobiele

netwerktechnologie. Washington zou volgens de zakenkrant ook overwegen om meer financiële steun te verlenen voor telecomontwikkeling in landen die geen gebruikmaken van Huawei-apparatuur. De Amerikanen betichten

Huawei al langer van te nauwe banden met de Chinese overheid, waardoor gegevens van smartphonegebruikers makkelijk ingezien zouden kunnen worden. Telefoons van Huawei zijn om die reden in de VS nauwelijks te krijgen. Huawei heeft ontkend te nauwe connecties te hebben met de Chinese overheid. In Washington spelen zorgen over het gebruik van apparatuur van Huawei in landen met Amerikaanse militaire bases zoals bij-

voorbeeld Duitsland, Italië en Japan. In Australië is Huawei verbannen bij de levering van apparatuur voor een 5G-mobiel netwerk, terwijl in Groot-Brittannië het Chinese technologieconcern scherp onder de loop ligt. Eerder dit jaar werd nog gemeld dat de Amerikaanse justitie Huawei onderzocht vanwege het mogelijk doorspelen van gevoelige technologie aan Iran, wat in strijd is met de Amerikaanse handelssancties tegen het land.

Dolce & Gabbana door het stof om Chinese rel

MILAAN — De oprichters van het Italiaanse mode-merk Dolce & Gabbana (D&G) zijn in een online-video diep door het stof gegaan vanwege spotjes die in China voor ophef hebben gezorgd.

Veel Chinese winkeliers en onlineshops deden het luxemerk in de ban naar aanleiding van de spotjes, die als racistisch worden gezien. “We bieden alle Chinezen in de wereld onze verontschuldigingen aan, want er zijn er veel en we nemen deze boodschap heel serieus”, zegt medeoprichter Stefano Gabbana in de videoboodschap. “Uit het diepst van ons hart bieden we onze verontschuldigingen aan”, voegt Domenico Dolce daaraan toe. In de gewraakte filmpjes probeert een Chinees meisje typisch Italiaanse producten als spaghetti en pizza met stokjes te eten. Volgens veel Chinezen drijft Dolce & Gabbana hiermee de spot

Photo: APP

Veel Chinese winkeliers en onlineshops deden het luxemerk in de ban naar aanleiding van een reclamespotje.

met gewoontes en tradities van het land. Webwinkels als Ymatou, JD.com en het

Alibaba-onderdeel Tmak staaften daarop de verkoop van artikelen van D&G. Het

modemerk zelf schrapte een grote modeshow in Shanghai.

‘Nissan wil sleutelen aan pact met Renault’

TOKIO — De Japanse automaker Nissan wil, in de nasleep van de kwestie van de gewipte voorzitter Carlos Ghosn, de samenwerking met Renault herzien. Dat meldden bronnen rond het bedrijf.

De Japanners zouden graag zien dat de samenwerking meer op basis van gelijken zou worden voortgezet. Daarbij zou in eerste instantie gekeken moeten worden naar de aandeelhoudersstructuur. Renault, waar Ghosn op papier nog de baas is, bezit 43 procent van de aandelen Nis-

san. Ook hebben de Fransen stemrecht bij beslissingen van de Japanners. Nissan heeft 15 procent van de aandelen Renault. De Japanners kunnen zich niet mengen in bestuurskwesties in Parijs. Als Nissan besluit zijn belang in Renault te verhogen naar meer dan een kwart, dan verliezen de Fransen volgens de Japanse wet hun stemrecht bij de Japanners. Maar Renault kan ook zijn belang in Nissan tot onder de 40 procent brengen. Daarmee krijgt Nissan volgens de Franse regels stemrecht bij Renault. Ghosn werd door Nissan gis-

teren ontslagen. Hij werd eerder deze week in Japan opgepakt op verdenking van belastingfraude. Die kwam volgens Nissan aan het licht na een maandenlang intern onderzoek, dat was gestart op basis van een melding van een klokkenluider. Volgens bronnen wil Nissan nog voor de kerst een nieuwe voorzitter benoemen. Deze zou dan minstens tot de volgende aandeelhoudersvergadering de voorzittershamer hanteren. De eerste reguliere vergadering staat in juni gepland. Het kan zijn dat Nissan aandeelhouders eerder bijeen roept.

Olieprijzen weer stevig onderuit

LONDEN — De olieprijsen gingen vandaag weer stevig onderuit, waarmee opnieuw de laagste standen van dit jaar werden bereikt. Berichten over een recordproductie in Saudi-Arabië wakkerde de zorgen over een overaanbod op de oliemarkt opnieuw aan.

De prijs van een vat Amerikaanse olie (van 159 liter) noteerde vanmorgen 4,3 procent lager op 52,25 dollar. Brentolie zakte 2,7 procent tot 60,95 dollar per vat. De prijzen liggen op koers voor zeven weken met dalingen op rij. De Saudische olieminister Khalid al-Falih zei dat de productie van zijn land boven 10,7 miljoen vaten per dag ligt. Eerder deze week werd nog bekend dat de Amerikaanse olievoorraden al negen weken op rij groeien.

Verder zijn er zorgen dat de vraag naar olie afzwakt door de tragere groei van de wereld economie. Oliekartel Opec zou van plan zijn de productie nog sterker te verlagen om zo de prijzen te stutten. Begin volgende maand vergadert de Opec over de productie.

‘Volkswagen moet aankoopprijs Golf vergoeden’

AUGSBURG — Een Duitse rechtbank heeft bepaald dat Volkswagen de eigenaar van een Golf de volledige aankoopprijs van de in 2012 aangeschafte wagen moet vergoeden vanwege het dieselschandaal bij het autoconcern. Dat meldt de Duitse krant *Bild*.

Volgens de rechter in Augsburg heeft Volkswagen immoreel gehandeld door sjoemelsoftware te installeren. Daarmee zou het concern bewust klanten hebben misleid om zelf meer omzet en winst te kunnen maken. Het Duitse concern ligt al

sinds september 2015 wereldwijd onder vuur vanwege het gesjoemel met dieselmotoren. Wereldwijd waren er ongeveer 11 miljoen auto's uitgerust met software om testen om de tuin te leiden die bedoeld waren om te meten hoe vervuulend de wa-

gens zijn. Volkswagen ging in de Verenigde Staten eerder al akkoord om miljarden dollars te betalen om claims van autobezitters, milieutoezichthouders, overheden en dealers af te handelen. Daarbij bood het concern aan 500.000 vervuulende Amerikaanse voertuigen terug te kopen. In Europa is nog geen vergelijkbare deal gesloten, maar ook hier spelen veel claims.

‘Air France wil vloot superjumbo’s inkrimpen’

PARIJS — Luchtvaartmaatschappij Air France wil zijn vloot met superjumbo's inkrimpen. De Franse krant *Les Échos* schrijft dat topman Ben Smith daarover de knoop heeft doorgehakt. Hij heeft ervoor gekozen om vast te houden aan vijf eigen A380-toestellen van Airbus.

De Fransen hebben momenteel tien A380's in gebruik. Daarvan zijn er vijf geleased. Van twee toestellen

loopt het leasecontract eind 2019 af. Die superjumbo's gaan dan terug naar Airbus. Ook van de andere ge-

huurde A380's wordt op termijn afscheid genomen. De vijf eigen toestellen worden vanaf het najaar 2020 gemoderniseerd.

Eerder had Air France zijn order bij Airbus voor de superjumbo's al teruggebracht van twaalf naar tien. De maatschappij geeft de voor-

keur aan de A350 van Airbus of de 777 van Boeing, die goedkoper en zuiniger zijn. Dat Air France voorlopig vast blijft houden aan vijf superjumbo's heeft volgens de krant ook te maken met het gegeven dat er geen partijen te vinden zijn die de kisten over zouden willen nemen.

Brussel onderzoekt boekingssystemen luchtvaart

BRUSSEL — De Europese Commissie gaat onderzoek doen naar boekingssystemen binnen de luchtvaartsector. Mogelijk overtreden aanbieders mededingingsregels.

In het bijzonder wordt gekeken naar de banden tussen IT-dienstverleners Amadeus en Sabre aan de ene kant en luchtvaartmaatschappijen en reisbureaus aan de andere kant. Volgens Brussel zijn er zor-

gen over de open markt voor boekingssystemen. Mogelijk leiden bepaalde regelingen in contracten met het Amerikaanse Sabre en het Spaanse Amadeus ertoe dat luchtvaartmaatschappijen worden beperkt in hun keuzevrijheid. Daardoor zouden consumenten uiteindelijk duurder uit kunnen zijn. De Europese Commissie benadrukt dat het openen van een onderzoek niet automatisch betekent dat betrokkenen schuldig zijn.

Eerste oliewinning BP in groot veld Noordzee

LONDEN — Het Britse olie- en gasconcern BP heeft de eerste olie opgepompt uit het grote olieveld Clair Ridge in het noordelijke deel van de Noordzee. Clair Ridge bevat naar schatting 640 miljoen vaten aan winbare olie.

Het olieveld ligt 75 kilometer ten westen van de Shetlandeilanden. Het wingebied maakt deel uit van het grotere Clair-olieveld dat in de jaren zeventig werd ontdekt. Dat olieveld is het grootste van Europa met naar schat-

ting 7 miljard vaten olie en gas. Dat is meer dan de op één na én de op twee na grootste velden bij elkaar. In andere delen van Clair werd in 2005 begonnen met de eerste productie.

BP is exploitant van Clair Ridge. Eerder dit jaar sloot het bedrijf een deal met ConocoPhillips, waardoor BP een belang van 45 procent in Clair Ridge zal bezitten. Shell en Chevron bezitten ook belangen. De afgelopen jaren zijn miljarden gestoken in de ontwikkeling van het project.

‘Tencent Music in december naar beurs’

NEW YORK — Muziekstreamingdienst Tencent Music gaat naar verwachting in december naar de beurs in New York. Dat meldden ingewijden. Het dochterbedrijf van het Chinese techbedrijf Tencent had naar verluidt weken geleden al naar de beurs gewild, maar stelde de stap uit vanwege de onrust op de aandelenbeurzen.

de bronnen een feit zijn. Volgens documenten die eerder bij de Amerikaanse beurswaakhond waren ingediend, mikt Tencent Music op 1 miljard dollar aan opbrengsten. Eerder zouden platenmaatschappijen Sony Music en Warner Music al hebben ingetekend op de stukken.

Tencent Music is de grootste muziekstreamingdienst van China. Moederbedrijf Tencent is een van de grootste technologiebedrijven van het Aziatische land. Ook concurrent Spotify heeft een belang in de muziekdienst.

Aruba Animal Shelter
Cats and Dogs
awaiting Adoption

www.arubaanimalshelter.com

NEW YORK			AMSTERDAM		
	23-Nov			23-Nov	
DOW JONES	24,349.90	-0.47%	AEX	511.91	-0.43%
S&P 500 INDEX	2,642.23	-0.23%	ARCELORMITTAL	19.85	-3.54%
NASDAQ	6,976.90	0.07%	AEGON NV	4.89	-0.83%
AMAZON.COM INC	1,518.88	0.13%	KONINKLIJKE AHOL	22.49	0.31%
APPLE INC	174.36	-1.37%	AKZO NOBEL	72.06	0.33%
BAHNS IN SP-ADR	162.89	-0.88%	ASML HOLDING NV	144.06	0.92%
BERKSHIRE HATH-B	289.14	-0.82%	DSM (KONIN)	76.16	-0.42%
BOEING CO/TIE	314.21	-0.98%	HAL TRUST	138.40	0.58%
CITIGROUP INC	62.19	-1.08%	HEINEKEN NV	80.42	0.17%
COCA-COLA CO	48.97	0.49%	ING GROEP NV	10.66	-0.15%
COSTCO WHOLESALE	220.43	0.85%	KPN (KONIN) NV	2.38	1.45%
WALT DISNEY CO	112.54	-0.43%	KONINKLIJKE PHIL	33.29	-0.06%
3D SYSTEMS CORP	12.02	-0.25%	RANDSTAD NV	41.93	0.84%
EBAY INC	28.79	1.59%	ROYAL DUTCH SHA	25.93	-3.61%
FACEBOOK INC-A	132.43	-1.77%	TOMTOM	7.62	1.28%
GENERAL ELECTRIC	7.74	-0.80%	TOTAL SA	47.50	-3.18%
ALPHABET INC-A	1,037.24	-0.59%	UNILEVER NV-CVA	48.79	0.18%
HP INC	22.67	0.02%	W.P. STEWART HOL	446.96	0.00%
HOME DEPOT INC	169.31	0.01%			
INTEL CORP	46.78	-0.53%	SCOTTISBANK FUNDS		22-Nov
JOHNSON&JOHNSON	142.16	0.12%	MONEY MARKET	13.2973	0.00%
MICROSOFT CORP	103.41	0.29%	US DOLLAR BOND	2.5754	-0.04%
PROCTER & GAMBLE	91.69	0.31%	GLOBAL GROWTH	2.8442	1.39%
ROYAL DUTCH-ADR	58.81	-4.59%	US GROWTH	15.6267	0.69%
STARBUCKS CORP	65.96	-1.21%	CANADIAN GROWTH	2.5195	1.63%
TWITTER INC	31.53	0.88%	FUNDS		22-Nov
WALMART INC	94.69	0.55%	BGF CONT EUR FLEX	25.53	1.67%
EXCHANGE TRADED FND			BGF EMTK BOND	16.81	-0.41%
ALERIAN MLP - AMLP	9.43	-1.67%	BGF FIX INC GBL OP	13.84	-0.14%
ISH GBL HY BD - GHYG	47.25	-0.23%	BGF GBL ALLOCATION	53.59	0.13%
ISH IBXX HY BD - HYG	82.82	-0.43%	BGF USD CORE BOND	16.07	-0.25%
ISH SELECT DIV - DIVY	94.94	-0.43%	BGF USD HI YIELD BND	31.94	0.16%
ISH MSCI EMTK - EEM	39.89	-0.80%	TEMPLETON GBL BND	25.21	-0.04%
ISH MSCI PAC - EPP	42.52	0.16%	TEMPLETON ASIAN SM	49.59	-0.12%
ISH RUSSELL - INVY	156.09	-0.17%	CURRENCIES		23-Nov
ISH S&P 500 - SPY	156.77	-0.13%	YENUSD	112.7800	-0.17%
ISH EUROPE - IEV	40.97	-0.37%	EURUSD	1.1352	-0.49%
INVESCO DB TRUS	160.20	-0.11%	CANUSD	1.3228	0.21%
INVESCO DB COMMO	15.25	-3.24%	GBPUSD	1.2811	-0.48%
SPDR S&P INT DIV-DVX	36.24	-0.18%	COMMODITIES		23-Nov
SPDR S&P MID 400	333.95	0.29%	OIL WTI	50.86	-6.90%
SPDR S&P 600 SMA	67.09	0.63%	GOLD	1223.11	-0.35%
VANGUARD REIT - VNQ	79.93	-0.28%	SILVER	14.29	-1.40%
WSDOMTR JAP H-EQ-DXJ	51.36	-0.54%	WHEAT	506.75	-0.34%
Source Bloomberg					

A Standard Of Excellence Since 1916

MCB
MADURO & CURIEL'S BANK N.V.
Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center, Schottegatweg (Oost) z/n
P.O. Box 305, Curaçao, Tel. 466-1818, Fax. 466-1633
e-mail: pbis@mcb-bank.com, website: www.mcb-bank.com/pbis

‘Apparaatje voorspelt diabetes en overlijden’

Foto: Universitair Medisch Centrum Groningen

Onderzoekers van het UMC Groningen hebben een nieuw slim meetapparaatje ontwikkeld dat het risico op type 2-diabetes, hart- en vaatziekten en het overlijdensrisico kan voorspellen. Het instrument, ter grootte van een baksteen, wordt op de onderarm gelegd en meet de weerkaatsing van licht door de huid (autofluorescentie). Met de uitkomsten kan in een vroeg stadium gekeken worden hoe risicofactoren bij patiënten, zoals roken en te weinig bewegen, verminderd kunnen worden. Bekend is dat patiënten met diabetes type 2 een hoger niveau van bepaalde chemicaliën hebben, de zogeheten versuikeringsproducten (AGE's). De nieuwe 'AGE-reader' kan deze hogere ni-

veaus meten. Het licht van deze reader schijnt op de arm. De huid van de arm weerkaatst het licht in een andere golflengte. "Door het licht in de veranderde golflengte te meten, kun je zien of de autofluorescentie van de huid is verhoogd. Deze simpele meetmethode doet geen pijn en kost slechts 10 seconden", aldus het Groningse universitaire ziekenhuis.

Hoe hoger de uitslag van de autofluorescentie, hoe groter de kans om type 2-diabetes of hart- en vaatziekten te krijgen, en hoe groter de kans om te overlijden. Voor het onderzoek is gebruikgemaakt van de medische gegevens van bijna 73.000 mensen.

Maagband kan darmproblemen veroorzaken

Foto: Shutterstock

Patiënten kunnen jaren na het plaatsen van een maagband ernstige darmproblemen krijgen, constateert het Meldpunt en Expertisecentrum Bijwerkingen Implantaten van het RIVM. Volgens het gezondheidsinstituut is uitgebreid onderzoek bij patiënten met klachten nodig om de precieze oorzaak te achterhalen. "Het is van belang dat patiënten met buikpijn aan hun huisarts aangeven dat zij een maagband hebben, ook als deze maagband jaren geleden is geplaatst", aldus het Rijksinstituut voor Volksge-

zondheid en Milieu. Volgens de onderzoekers kan het gebeuren dat de dunne darm omstrengeld raakt door de slang van de maagband, jaren na plaatsing. Dat kan de doorgang van de darm ernstig belemmeren. Patiënten met klachten hadden niet altijd heel hevige buikklachten. Soms waren ze mild en steeds terugkerend, aldus het RIVM. Door toenemend overgewicht zijn in de afgelopen jaren steeds meer maagverkleiningsoperaties uitgevoerd, waaronder het aanbrengen van een maagband.

Bijzonder overzicht Amerikaanse kunst

Op nog geen twee uur rijden van de Nederlandse grens, in het beroemde Wallraf-Richartz-Museum in Keulen, komt binnenkort een bijzonder overzicht van Amerikaanse kunst uit de hele periode van 1650 tot 1950. Er komen 130 bruiklenen aan te pas uit Amerikaanse en Europese collecties. Er zijn werken bij van onder anderen Benjamin West, Edward Hopper, Georgia O'Keeffe, John Trumbull en Barnett Newman. De expositie wordt opgedeeld in acht chronologische hoofdstukken en omvat niet alleen schilderijen, maar onder meer ook beeldhouwwerken en fotografie. Tevens is er

Mensen

Cruiseschepen laten Amsterdam links liggen

Foto: Shutterstock

MSC Cruises gaat de komende jaren niet meer aanleggen in Amsterdam, meldt *NHnieuws*. Aanleiding is de nieuwe toeristenbelasting voor passagiers van 8 euro per dag. De rederij wil die kosten niet verhalen op haar klanten. De schepen komen nu in andere Nederlandse plaatsen aan. Passagiers kunnen vervolgens met de bus naar Amsterdam. Rotterdam is een van de plekken waar MSC zal aanleggen, maar IJmuiden is geen optie. "Dat komt omdat de aanlegplaats in IJmuiden te klein is voor onze schepen", zegt een woordvoerder van MSC Cruises.

De kosten voor de passagiers zijn niet de enige reden voor het verplaatsen van de aankomsten. Ook wil directeur Erik Schuffel met het besluit een signaal afgeven aan de Amsterdamse politiek. Schuffel wijst op de eerdere maatregel van het gemeentebestuur om Passagiersterminal PTA te sluiten vanwege de drukte. Maar volgens Schuffel nemen cruiseschepen niet de toeristen mee die de stad graag wil mijden, zo zegt hij tegenover het *Parool*: "Wij brengen de kwaliteitstoerist de stad in. Geen rolkoffers, geen mensen die in stegen plassen of hooguit een pizzapunt kopen."

Nederlandse 'roofkunst' inzet rechtszaak VS

Een erfgenaam van de Nederlandse joodse kunsthandelaars Nathan en Benjamin Katz probeert via de Amerikaanse rechter 143 kunstwerken in handen te krijgen die na de Tweede Wereldoorlog eigendom werden van de Nederlandse Staat. De collectie omvat onder meer schilderijen van Hollandse meesters uit de zeventiende eeuw die in tal van Nederlandse musea hangen. Nazaat Bruce Berg heeft de zaak aangespannen voor de rechtbank in Charleston (South Carolina), meldt *The New York Times*. De broers Katz deden tijdens de oorlog onder meer zaken met Rijksmaarschalk Hermann Göring en met Hans Posse, die kunst verzamelde voor het Führermuseum dat Adolf Hitler in het Oostenrijkse Linz wilde laten inrichten. Ze verdienden eraan, maar volgens de advocaten van de erfgenaam lagen de prijzen ver onder de marktwaarde en hadden ze geen enkele keus. "Eerlijke transacties tussen een joodse onderneming en vertegenwoordigers van de nazi's waren vrijwel onmogelijk", betoogt een van de advocaten.

Erfgenamen van de kunsthandelaars uit het Gelderse Dieren zagen een eerdere poging om 189 werken in handen te krijgen stranden. In 2013 werden vrijwel al hun vorderingen afgewezen door de Restitutiecommissie, die de Nederlandse regering adviseert over de teruggave van door de nazi's geroofde kunst. Alleen over een schilderij van Ferdinand Bol, Man met hoge baret, oordeelde de commissie dat het eind 1941 onder dwang was verkocht. Dat werd teruggegeven. Van alle overige werken stond volgens de commissie of niet vast dat ze eigendom waren van kunsthandelaar Katz, of het was niet aannemelijk dat het onder dwang was verkocht. "De Nederlanders hebben een belang om de kunstwerken te houden, de VS hechten alleen belang aan wat eerlijk is", stelt de advocaat van de erfgenaam. Uiteindelijk vertrok de familie Katz naar het neutrale Zwitserland. Ze mochten volgens familieleden gaan in ruil voor een Rembrandt. Dat werk kochten ze na de oorlog terug van de Nederlandse Staat.

‘Vingerafdrukken Rembrandt aangetroffen’

Foto: Shutterstock

Veilinghuis Sotheby's in Londen denkt twee vingerafdrukken van Rembrandt te hebben aangetroffen op een olieverfschilderij dat de meester maakte van een jonge man. Het lijkt om afdrukken van zijn duim te gaan. Ze werden gevonden in de originele verflaag, in een benedenhoek van het schilderij, onder overschilderings- en vernislagen. De ontdekking werd gedaan tijdens een recent onderzoek en herstel. Dat de afdrukken echt van Rembrandt zijn wordt lastig helemaal te bewijzen: er zijn verder geen vingerafdrukken van de Hollandse meester bekend. Maar volgens Sotheby's-topman George Gordon is het toch wel 'zeer geloofwaardig' dat ze van Rembrandt zelf zijn. Het veilinghuis brengt het kleine portret van de jonge man, die Jezus zou voorstellen, op 5 december onder de hamer en verwacht dat het een kleine 7 miljoen euro zal opleveren.

Mensen

Ook iets leuks voor de Mensen-pagina ?

Een jubileum, diploma of benoeming te melden ? Wij plaatsen het graag op de Mensen-pagina

Stuur uw informatie (kort en bondig, liefst met foto) naar : **tlatorre@amigoe.com** o.v.v. "Mensen"

Baas woordenboek stemt niet vanwege spatie

Ton den Boon, hoofdredacteur van de Dikke van Dale en inwoner van Varik, gaat uit protest niet stemmen voor de nieuwe gemeente West Betuwe. Reden: volgens hem hoort er op grond van de Spellingwet een streepje tussen West en Betuwe. Overheidsinstellingen moeten de taalregels zoals opgesteld door de Nederlandse Taalunie volgen, meent de 'gelegenheidskoppeltekenactivist', zoals Den Boon zichzelf op Twitter noemt. West Betuwe ontstaat door de herindeling van de Gelderse gemeenten Geldermalsen, Lingewaal en Neerijnen. Inwoners konden in 2017 meedenken over een nieuwe naam voor de heringedeelde

gemeente. "Toen West Betuwe won, was er meteen al discussie over het koppelteken", zei burgemeester Jos Staatsen van Geldermalsen gisteren. "En wat bleek? Meeneer Den Boon kan gerust gaan stemmen, want deze spelling is wel correct." West Betuwe heeft geen koppelteken nodig, omdat het een zelfgekozen naam is, hebben taalwetenschappers Staatsen verzekerd. "Net zoals dubbele achternamen niet altijd een streepje hebben", vult zijn woordvoerder aan. Alleen in geografische samenstellingen is het streepje verplicht. Staatsen: "Dit past wel bij de eigenzinnige gemeente die we willen zijn."

Aantal nieuwe hiv-besmettingen gedaald

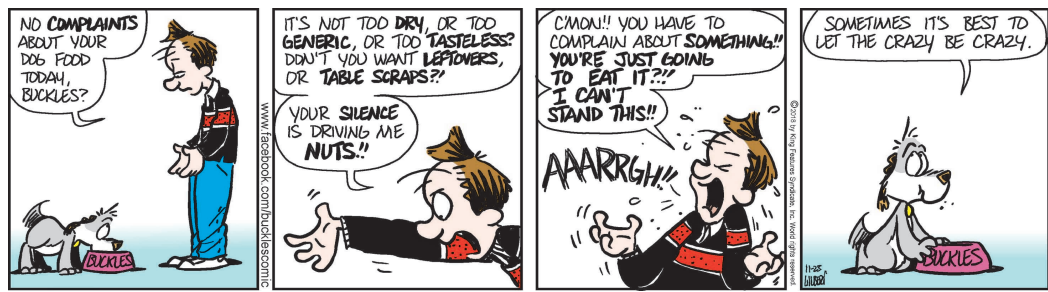

Zo'n 750 mensen in Nederland kregen vorig jaar te horen dat ze met hiv besmet zijn geraakt. Dat zijn er minder dan het voorgaande jaar, toen er 820 nieuwe hiv-infecties bijkwamen. Dat blijkt uit cijfers van de Stichting Hiv Monitoring. Naar schatting zijn 2300 mensen niet op de hoogte dat ze hiv hebben. "Nog te veel mensen met hiv komen te laat bij een arts voor een behandeling. We zijn goed op weg, maar er liggen nog stevige uitdagingen in het stoppen van de hiv-epidemie in Nederland", stellen Aids-

fonds en Soa Aids Nederland. In totaal zijn er naar schatting 23.100 mensen met hiv in Nederland. Bij 95 procent van de mensen in behandeling is het virus succesvol onderdrukt. Dat betekent dat het virus niet meer te vinden is en het wordt dan ook niet meer overgedragen. Vandaag is in Amsterdam een congres van Aidsfonds en Soa Aids Nederland en 600 professionals over de bestrijding van hiv. Het doel is dat Nederland het eerste land wordt met nul nieuwe hiv-infecties.

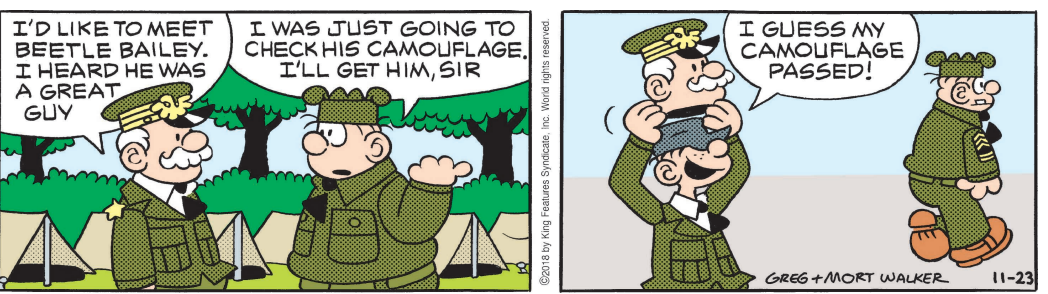
Buckles

By David Gilbert

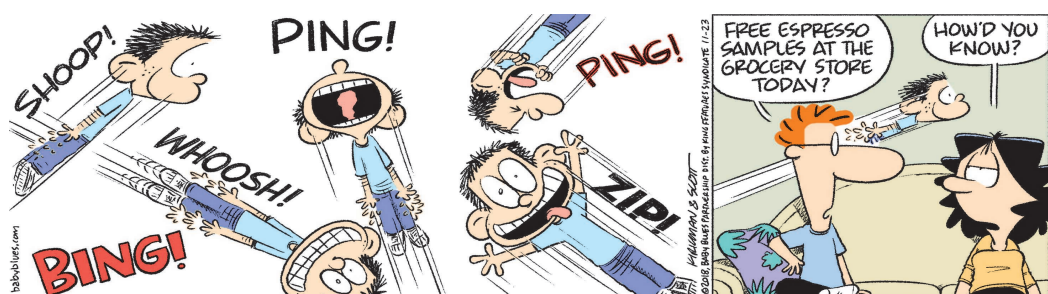
Beetle baily

By Mort Walker

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

FRIDAY
23
NOVEMBER
STARTING AT 5AM

DOOR
BUSTER
SPECIALS

B

BOOLCHAND'S

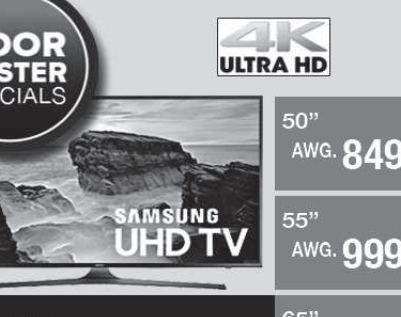
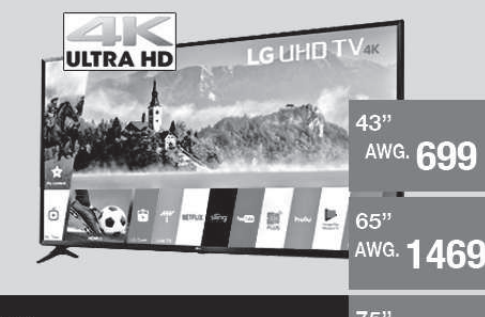
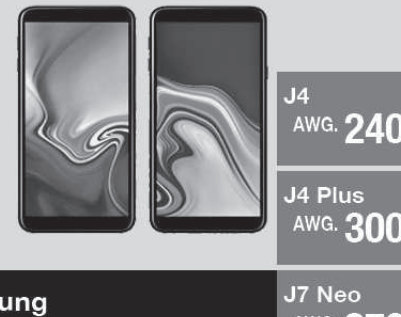
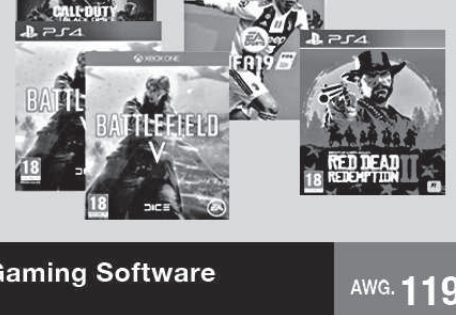
BLACK FRIDAY

The ONLY Black Friday that matters!

PRICE
Match
Guarantee*

BLACK
FRIDAY
Sale

*Advertised price only

DOOR BUSTER SPECIALS Hero 7 White AWG. 378 Hero 7 Silver AWG. 448 Go Pro HERO 7 Hero 7 Black AWG. 669	DOOR BUSTER SPECIALS 1TB Console AWG. 599 1TB Bundle AWG. 759 Sony Playstation 4	DOOR BUSTER SPECIALS EZ Tab/Alcatel/Kindle Fire Starting at AWG. 79	 Apple iPhones SE / 7 / 8 Starting at AWG. 549	DOOR BUSTER SPECIALS JBL Studio 2.0 Sound Bar, Bluetooth AWG. 178
DOOR BUSTER SPECIALS iRobot Robotic vacuum Cleaner AWG. 349	DOOR BUSTER SPECIALS Nutri Ninja 1000w Pro Blender AWG. 160	DOOR BUSTER SPECIALS J2 Core AWG. 170 J2 Prime AWG. 190 J2 Pro AWG. 200 Samsung Smart Phones	DOOR BUSTER SPECIALS AMD A6, 8GB, 1TB, 14" Sleeve & In Ear Headset AWG. 899	DOOR BUSTER SPECIALS Sharp 32" Smart TV AWG. 339
DOOR BUSTER SPECIALS Sharp 55" TV 4K UHD Smart AWG. 799	DOOR BUSTER SPECIALS 50" AWG. 849 55" AWG. 999 65" AWG. 1699 Samsung 4K UHD Smart TV	DOOR BUSTER SPECIALS 40" AWG. 629 43" AWG. 669 49" AWG. 779 Samsung HD Smart LED TV	DOOR BUSTER SPECIALS 43" AWG. 699 65" AWG. 1469 75" AWG. 2899 LG 4K UHD Smart TV	DOOR BUSTER SPECIALS JBL Charge 3 Bluetooth speaker AWG. 180
BEST VALUE DEAL 24" AWG. 199 50" AWG. 689 24" Westinghouse LED TV 50" JVC 4K Smart LED	 Canon Rebel T6 Kit AWG. 699	 Dji Drone Phantom 4 Pro V2.0 AWG. 2990	 Hover Superstar BT Speaker & Lights AWG. 449	 G-Shock Analog / Digital Stop Watch SPECIAL PRICE
 Apple iPhone XR/XS/XS Max Starting at AWG. 1719	 J4 AWG. 240 J4 Plus AWG. 300 J7 Neo AWG. 270 Samsung Smart Phones	 J6 AWG. 325 J6 Plus AWG. 375 J8 AWG. 495 Samsung Smart Phones	 A7 2018 AWG. 595 A8 AWG. 745 A8 Plus AWG. 875 Samsung Smart Phones	 Note 9 AWG. 1560 S9 AWG. 1160 S9 Plus AWG. 1315 Samsung Smart Phones
 BLU/Xiaomi Smart Cellphones Starting at AWG. 89	 Apple iPad/iPad Pro Starting at AWG. 685	 Samsung 9.6" Tab E Wifi/8GB Memory AWG. 395	 JBL Flip4 Bluetooth Speaker AWG. 150	 Revolve AWG. 322 Revolve+ AWG. 484 Bose Revolve/Revolve + Bluetooth Speakers
 UP TO 30% DISCOUNT Bose Products Headphone and Sound Bar	 JBL/iHome/Altec Bluetooth Headphones Starting at AWG. 45	 Nintendo Switch Gaming Console AWG. 669	 Fuji Instax Mini 9 Instant Photos & Fun AWG. 126	 Gaming Software AWG. 119
 Apple MacBook Air/Pro Starting at AWG. 2499	 Lenovo / 15.6" Screen 4GB Ram/ 1TB HD AWG. 539	 Apple Watch 4 AWG. 849	 Fitbit / Garmin Fitness Watches HR Starting at AWG. 255	 HP All in One Printer/Scanner/Copier AWG. 55